

HUMAK®

OPINNÄYTETYÖ

Tukea toimintaan!

Tampereen kaupungin nuorisotyön toiminta-avustukset

Päivi Niskanen

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

240 op

Arvioitavaksi jättämisaika

5/2021

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kulttuurituotannon koulutusohjelma 240 op

Tekijät: Päivi Niskanen

Opinnäytetyön nimi: Tukea toimintaan! Tampereen kaupungin nuorisotyön toiminta-avustukset

Sivumäärä: 42 ja 7 liitesivua

Työn ohjaaja: Minna Hautio

Työn tilaaja: Tampereen kaupungin sivistyspalvelut, liikunnan ja nuorison palveluryhmä

Opinnäytetyö on osa laajempaa kokonaisuutta, jossa kehitetään Tampereen kaupungin kansalaistoimintaa. Yksi kehittämisen kohteista on kaupungin avustustoiminta ja erityisesti kaupungin myöntämät toiminta-avustukset yhdistyksille. Kehittämistyötä koordinoi kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen työryhmä, jonka jäsen opinnäytetyön tekijä on.

Opinnäytetyön tilaaja on Tampereen kaupungin sivistyspalveluiden liikunnan ja nuorison palveluryhmä. Kehittämistyö kohdistuu nuorisotyön ja nuorten harrastamisen sekä nuorten yhteiskunnallisen toiminnan toiminta-avustuksiin ja näitä toiminta-avustuksia vuonna 2020 hakeneisiin yhdistyksiin.

Nuorisoyhdistysten toiminta-avustusprosessia ei ole kehitetty moneen vuoteen ja avustamisen mallia sekä tapoja on tarve tarkastella. Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää toiminta-avustusprosessia, nuorisoyhdistysten ja kaupungin välistä yhteistyötä sekä toimitiloihin liittyviä tarpeita.

Opinnäytetyön tietoperusta liittyy yhdistysten toiminnan tukemiseen kuntasektorilla sekä Tampereen kaupungin osallisuutta ja avustamista ohjaaviin ohjeisiin ja periaatteisiin. Se rakentuu osallisuus, asiakasosallisuus ja kehittäjä-työntekijä käsitteiden ympärille.

Kehittämismenetelminä käytettiin kyselyä, benchmarkingia ja haastattelua. Kysely lähetettiin kaikille vuonna 2020 nuorisotoimen toiminta-avustusta hakeneille yhdistyksille. Tampereen kaupungin avustuskäytäntöjä verrattiin Turun ja Vantaan kaupunkien vastaaviin toiminta-avustuskäytäntöihin.

Tutkimuksissa selvisi, että nuorisoyhdistykset ovat tyytyväisiä hakuprossiin, sen aikatauluun ja sujuvuuteen. Yhdistysten ja kaupungin tärkeimmäksi yhteistyömuodoksi nousi avustaminen ja tilat. Kaupungin tärkein tulo yhdistyksille oli rahallinen avustus (toiminta-avustus) sekä edulliset tilat. Toiminta-avustuksen mahdollisuutta myöntää osittain tai kokonaan tila-avustuksena tulee jatkossa selvittää, sillä tälle on tarve. Nuorisoyhdistykset toivovat tiiviimpää yhteistyötä muiden nuorisoyhdistysten kanssa. Näistä tutkimustuloksista on koottu toimenpide-ehdotuksia työn tilaajalle.

Asiasanat: avustukset, järjestöt, tilat, osallisuus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in Cultural Management 240 ECTS

Author: Päivi Niskanen

Title: Support the activity! Youth work operating subsidies in the City of Tampere

Number of Pages: 42 and 7 attachment pages

Supervisor: Minna Hautio

Subscriber: City of Tampere, Education and Culture Services, Sport and Youth

---

This thesis was commissioned by the City of Tampere Education and Culture Services. This thesis is that part of the larger entity was the city of Tampere civic activities are developed. The thesis is based on the need for developing the subsidy system of the youth services.

The aim of the research was to clarify the youth subsidies processes and thus develop the different forms of support. The purpose of this study was to create proposals on how to make the subsidy system fluent. The objective of this study was to gather information about the youth subsidies processes and youth organization who apply for subsidies.

The theoretical background consisted of participation, customer involvement and developer-worker. The methods used in the study were a web survey, benchmarking and interview. A questionnaire was sent to associations applying for an operating grant in 2020. Via benchmarking different cities subsidy systems were compared, with the intention to find best practice. The data were collected by Vantaa and Turku.

The results showed that the youth subsidies processes were surprisingly fluent. These results suggest that youth associations want closer cooperation with other youth associations. In the future, the youth subsidies relief should also be granted as a space as the youth organization are a need for this.

Keywords: subsidies, youth organization, participation, space

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	5
2	TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	8
	2.1 Tampereen kaupungin sivistyspalvelut: liikunta ja nuoriso	8
	2.2 Tampereen kaupungin avustustoiminta	8
	2.3 Nuorisotoimintaan suunnatut avustukset	10
3	OHJEISTA OSALLISUUTEEN	12
	3.1 Nuorisoyhdistysten toiminnan tukeminen kunnissa	12
	3.2 Osallisuus	15
	3.3 Asiakasosallisuus ja kehittäjä-työntekijä	16
4	TUTKIMUSMENETELMÄT	19
	4.1 Kysely	19
	4.2 Benchmarking	20
	4.3 Haastattelu	21
5	TUTKIMUSTULOKSET	22
	5.1 Yhdistyksille suunnattu kysely	22
	5.2 Vantaan kaupungin tuki nuorisoyhdistyksille benchmarking ja haastattelu	27
	5.3 Turun kaupungin tuki nuorisoyhdistyksille benchmarking ja haastattelu	30
	5.4 Tuloksista toimenpiteisiin	33
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	37
	LÄHTEET	39
	LIITTEET	43

1 JOHDANTO

Tampereen kaupungin kansalaistoiminnan kehittämisen tarkoituksena on kansalaistoiminnan tukemiseen liittyvien palveluiden yhdistämistä ja niiden tarkastelua asukkaiden ja yhteisöjen tarpeiden pohjalta. Kansalaistoiminnan tuen muotoja ovat avustukset, tilat, yhteistyöverkostot, hankekäytännöt ja viestintä. (Tampereen kaupunki 2019a.)

Kaupungin toteuttaman kansalaistoiminnan tueksi on kaupunginhallituksessa vuonna 2019 hyväksytty osallisuus- ja yhteisöllisyysmalli. Kansalaistoiminnan kehittäminen on yksi osallisuus- ja kehittämismallin teemoista. Osallisuus- ja yhteisöllisyysmallissa on määritelty kaupungin strategiasta johdetut osallisuuden tavoitteet ja kuvataan, miten malli on osa Tampereen strategiasta johtamisjärjestelmää ja miten kansalaistoimintaa tuetaan. Mallissa kuvataan osallisuuden seuranta, arviointia ja mittaamista. Se on kooste kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen tavoista ja tukimuodoista. Osallisuus- ja yhteisöllisyysmallissa nostetaan esille teemoja, millä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tullaan kehittämään lähivuosina. (Tampereen kaupunki 2019a.)

Tampereen kaupungin strategia ”Tampere - Sinulle paras” ulottuu vuoteen 2030. Se perustuu tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin ja sisältää kaupungin kehittämisen pitkän aikavälin tavoitteet. Strategian sisällöt jakaantuvat neljään strategiseen painopisteeseen: yhdessä tekeminen ja inhimillinen, koulutuksen ja osaamisen kärjessä, luova ja innovatiivinen sekä urbaani ja kestävästi kasvava. Yhdessä tekeminen ja inhimillinen osuus korostaa osallisuutta ja aktiivisuutta. Sen mukaan jokaisella tamperelaisella on mahdollisuus osallistua, vaikuttaa, kohdata muita ihmisiä ja toteuttaa itseään. Taustalla on ajatus, että kaupunki on alusta asukkaiden ja yhteisöjen aktiivisuudelle ja yhdessä tekemiselle. Tamperelaisia kannustetaan aktiiviseen, omaa ja yhteisöjen hyvinvointia edistävään toimintaan luomalla olosuhteita ja tarjoamalla omaehtoisuutta tukevaa tietoa ja ratkaisuja. Lisäksi strategia tukee yhteisöjen syntymistä ja toimintaa tarjoamalla niiden käyttöön tilaa, tietoa, neuvontaa ja ohjausta, verkostoja sekä uusia teknologioita ja toimintamalleja. (Tampereen kaupunki 2017.)

Osana Tampereen kaupungin kansalaistoiminnan kehittämistä selvitetään, kuinka strategian tavoitteita voidaan paremmin toteuttaa kansalaistoiminnan kehittämisessä. Syksyllä 2019 järjestettiin kansalaistoiminnasta työssään vastaaville Tampereen kaupungin työntekijöille palvelumuotoilukoulutus Design sprint, jossa tätä asiaa tarkasteltiin intensiivisesti palvelumuotoilun

keinoin viikon ajan. Sprintillä yhdeksi tärkeäksi teemaksi nousi kaupungin jakamien yhdistyksille suunnattujen toiminta-avustusten kehittäminen. (Lundström 2021.)

Design sprintin tuloksena toiminta-avustuksia kehittämään perustettiin kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen työryhmä, jonka tehtävänä on selvittää laajasti avustamisen nykytila sekä kehittämiskohteet. Työryhmän jäseniksi kutsuttiin sivistyspalveluiden sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluryhmien avustamisesta vastaavia työntekijöitä. Minut nimettiin nuorisotyön edustajaksi tähän työryhmään. Työssäni vastaan nuorisotyön ja nuorten harrastamisen sekä nuorten yhteiskunnallisen toiminnan avustusten valmistelusta ja tämän työryhmän jäsenenä vastaan näiden toiminta-avustuskokonaisuuksien kehittämisestä. Tästä sain aiheen opinnäytetyöhöni. Opinnäytetyön tilaaja on Tampereen kaupungin sivistyspalveluiden liikunnan ja nuorison palveluryhmä.

Tampereen kaupungilla on tavoitteena toiminta-avustusprosessin kehittäminen kevyemmäksi. Tämän opinnäytetyön kehittämistavoitteena on liikunnan ja nuorison palveluryhmän kahden toiminta-avustuskokonaisuuden: nuorisotyön ja nuorten harrastamisen sekä nuorten yhteiskunnallisen toiminnan hakuprosessien kehittäminen hakijoiden sekä valmistelijan kokemusten perusteella. Opinnäytetyön tarkoituksena on luoda toimenpide-ehdotuksia, joiden avulla toiminta-avustusprosessi olisi selkeämpää ja asiakaslähtoisempää. Keskiössä on asiakas eli avustuksen hakija. Lisäksi tässä työssä selvitän, onko toiminta-avustusta hakevilla järjestöillä tarvetta laajemmalle yhteistyölle. Tampereella tehdään laajaa yhteistyötä eri yhdistysten kesken, mutta nuorisoyhdistykset eivät ole yhdistäneet voimiaan omalla kentällään. Mikäli kyselyn perusteella tarvetta ilmenee, teen kehittämisehdotuksen myös tiiviimmistä nuorisoyhdistysten yhteistyöstä kaupungin kanssa.

Tässä kehittämistyössä käytän useampaa eri tutkimusmenetelmää. Pohjana on toiminta-avustusta vuonna 2020 hakeneille yhdistyksille tehtävä kysely. Lisäksi käytän benchmarking-menetelmää ja haastattelua, kun selvitän Vantaan sekä Turun kaupungin avustustoimintaa. Kehittämistyössä on myös omia havainnointiani viimeisen viiden vuoden ajalta valmistellessani kyseisiä toiminta-avustuskokonaisuuksia.

Kulttuurituottajan kompetenssiin liittyy laaja ymmärrys avustustoiminnan periaatteista sekä sen merkityksestä avustettaville tahoille sekä kuntalaisille. Laaja ja toimiva avustustoiminta kunnassa elävöittää ja rikastuttaa kunnan kulttuuri- ja vapaa-ajantarjontaa. Kuntakentässä työskentelevä kulttuurituottaja on avustustoiminnan keskeinen toimija.

Tampereen kaupungilla toiminta-avustukset ovat poikkihallinnollinen ja laaja kokonaisuus. Toimintaa koordinoidaan sivistyspalveluista. Sivistyspalveluihin kuuluvat kulttuuri, liikunta- ja nuoriso, varhaiskasvatus ja perusopetus. Vaikka teen opinnäytetyön nuorisopalveluihin, on sen yhteys kunnalliseen kulttuurityöhön ilmeinen. Toiminta-avustusten yleiset periaatteet ja valmistelu ovat samanlaisia riippumatta yksiköstä, jossa ne tehdään. Nuoriso- ja kulttuurijärjestöjen toiminta-avustusprosessit ja yleiset periaatteet ovat hyvin saman sisältöisiä vain toiminta-avustusten avustuskriteerit hieman poikkeavat toisistaan. Molemmissa kokonaisuuksissa haetaan toiminta-avustusta yhdistyksen perustoimintaan, joka sisältää yhdistysten perustoimintaa sekä erilaisia tapahtumia ja toimintaa. Varsinainen avustamisen kohderyhmä on nuorisoyhdistysten toiminta-avustuksissa lapset ja nuoret, kulttuuritoimen avustusten keskittyessä lähinnä aikuisväestöön. Avustustoiminnan kehittämistyö on yhteiskehittämistä ja sitä tehdään Tampereen kaupungilla laaja-alaisesti eri yksiköiden kesken kansalaistoiminnan tuen ja kumppanuuden kehittämisryhmässä.

2 TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 Tampereen kaupungin sivistyspalvelut: liikunta ja nuoriso

Tampere on Suomen kolmanneksi suurin kaupunki, jossa asui 238 140 ihmistä vuoden 2019 lopussa (Suomen virallinen tilasto 2021). Tampereen kaupungin organisaatio jakautuu kaupungin keskushallinnosta huolehtivaan konsernihallintoon sekä neljään kunnan perustehtävään perustuvaan palvelualueeseen: sivistyspalvelujen, sosiaali- ja terveystyöpalvelujen, elinvoiman ja kilpailukyvyyn sekä kaupunkiympäristön palvelualueeseen (Tampereen kaupunki 2021a). Tämän opinnäytetyön tilaaja on liikunnan ja nuorison palveluryhmä, joka kuuluu sivistyspalveluiden palvelualueeseen.

Palveluryhmässä on kaksi osa-aluetta: liikunta sekä nuoriso- ja ohjauspalvelut. Nuoriso- ja ohjauspalveluihin kuuluu omaehtoisen toiminnan tuki, harrastus- ja vapaa-aika, kohdennetut palvelut sekä liikunnan ohjauspalvelut. Omaehtoisen toiminnan tukeen kuuluu muun muassa järjestöyhteistyö, avustustoiminta, osallisuus ja vaikuttaminen sekä digitaalinen nuorisotyö. Toimin tästä kokonaisuudesta vastaavana johtavana koordinaattorina. Tehtävään kuuluu myös nuorisojärjestöjen toiminta-avustuskokonaisuuksien valmistelu. Koordinaattori kuuluu kaupungin kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen työryhmään, jonka tehtävänä on muun muassa toiminta-avustusten kehittäminen. Tämä opinnäytetyön nuorisojärjestöjen toiminta-avustuksiin liittyvät kehittämissuhteudet ovat osa kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen työryhmän tehtävää.

2.2 Tampereen kaupungin avustustoiminta

Tampereen kaupungin avustukset ovat harkinnanvaraisia julkisia avustuksia ja niitä ohjataan erilaisin säädöksin. Avustusten myöntämistä ohjaavat kaupunkistrategian painopisteet, suunta- viivat ja linjaukset ja vuosittain vahvistettava talousarvio sekä eri lautakuntien palvelu- ja vuosisuunnitelmat. Yleisenä ohjeena on, että kaupungin avustusta voidaan myöntää hakijalle, jonka kotipaikka ja toiminta on Tampereella tai hakijalle, jonka säännöllinen toiminta sijoittuu Tampereelle. Tampereen kaupungilla on useita eri avustuksia, mutta samaan tarkoitukseen voi saada avustusta tai tukea ainoastaan yhden avustuksen muodossa. Kaupunginhallitus on antanut Hyvä johtamis- ja hallintotapa sekä sisäinen valvonta - ohjeen. Suositellaan, että ohjeessa esitettyjä periaatteita hyödynnetään myös yhteisöissä, joille kaupunki myöntää avustusta (Tampe-

reen kaupunki 2006). Kaupunginhallituksen hyväksymässä Tampereen kaupungin avustustoiminnan yleisissä periaatteissa esitellään kaupungin laajaa avustustoimintaa, apurahoja sekä annetaan ohjeita näiden hakemiseen. Avustuksia haettaessa tulee noudattaa yleisten periaatteiden lisäksi avustusta myöntävän luottamuselimen tai yksikön antamia erillisohjeita ja täsmennyksiä. (Tampereen kaupunki 2019b.)

Tampereen kaupungin avustustoiminta koostuu useista eri osa-alueista. Kumppanuusavustukset on suurin avustuskokonaisuus ja näitä avustuksia jaettiin vuonna 2020 lähes 20 miljoonalla eurolla (Lundström 2021). Lisäksi kaupungilla on yhdistyksille ja yhteisöille kohdistetut toiminta-avustukset, tuotantotuet, projekti- ja kohdeavustukset sekä historiikkiavustukset, apurahat ja stipendit sekä korjaus- ja perusparannusavustukset. Myös suurtahtumia voidaan tukea erillisen haku- ja päätösmenttelyn kautta. (Tampereen kaupunki 2019b.)

Toiminta-avustuksia Tampereen kaupungilla on lähinnä sivistyspalveluissa sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Lisäksi yhdyskuntalautakunnan alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaosto hyväksyy eläinsuojelutyön toiminta-avustukset. Sosiaali- ja terveyspalveluiden avustukset myönnetään sosiaali- ja terveyslautakunnassa. Näitä toiminta-avustuksia ovat terveyden, hyvinvoinnin ja mielenterveyden edistämisen, ehkäisevän päihdetyön ja ikäihmisten hyvinvoinnin edistämisen toiminta-avustukset. (Tampereen kaupunki 2019b.) Näitä toiminta-avustuksia jaettiin vuonna 2020 noin 500 000 euroa (Lundström 2021).

Sivistyspalveluiden toiminta-avustukset myönnetään sivistys- ja kulttuurilautakunnassa. Näitä toiminta-avustuksia valmistellaan useassa eri yksikössä. Kaupunkikulttuurissa valmisteltavat toiminta-avustukset ovat kulttuuri- ja taideyhteisöt, festivaalit ja suuret yleisötapahtumat, kulttuuriharrastusyhdistykset, maahan-muuttajayhdistykset ja kaupunginosayhdistykset. Liikunnan ja nuorison palveluryhmässä valmistellaan liikuntaseurojen, soveltavan liikunnan/erityisliikunnan, nuorisotyön ja nuorten harrastustoiminnan edistämisen ja nuorten yhteiskunnallisen toiminnan avustushakemukset. Lisäksi sivistyspalveluissa valmistellaan perheitä tukevan työn ja vanhempainyhdistysten toiminta-avustuskokonaisuudet. (Tampereen kaupunki 2019b.) Vuonna 2020 sivistyspalveluiden toiminta-avustuksia jaettiin yhteensä 3 600 000 euron edestä (Lundström 2021).

Toiminta-avustusta voivat hakea Tampereella toimivat yhdistykset ja yhteisöt, jotka ovat toimineet vähintään yhden kalenterivuoden ennen avustuksen hakua. Lisäksi yhdistykset ovat rekisteröityjä tai todistettavasti jättäneet rekisteröintihakemuksensa. Toiminta-avustusta voidaan

myöntää yhdistyksen sääntöjen määrittämään toimintaan. Toiminta-avutukset on haettavissa kerran vuodessa. (Tampereen kaupunki 2019b.)

Tampereen kaupungin toiminta-avustusten haku järjestetään keskitetysti. Hakuaika on pääsääntöisesti tammikuu. Toiminta-avustusta haetaan sähköisellä lomakkeella (e-lomake). Myös hakemuksen liitteet on mahdollista jättää sähköisesti. Liitteitä ovat muun muassa yhdistyksen säännöt, hakuvuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä allekirjoitettu vuosikokouksen hyväksymä tilinpäätös edelliseltä tilinpäätöskaudelta. Mikäli avustusta myönnetään 10 000 euroa tai enemmän, tulee hakijan päätöksenteon jälkeen toimittaa edellisen vuoden allekirjoitettu vuosikokouksen hyväksymä tilinpäätös liitteineen määräaikaan mennessä. (Tampereen kaupunki 2019b.)

Jokaisen toiminta-avustuskokonaisuuden valmistelusta vastaa nimetty vastuuhenkilö eri yksiköistä. Valmistelussa noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä avustustoiminnan yleisiä periaatteita sekä lautakuntien määrittelemiä tarkempia ehtoja ja painopisteitä eri avustuskokonaisuuksille. Lautakunnat käsittelevät toiminta-avustukset kevään (maaliskuu tai huhtikuu) kokouksissa. Avustusta hakeneille lähetetään päätöksestä kirjallinen päätösote. (Tampereen kaupunki 2019b.)

2.3 Nuorisotoimintaan suunnatut avustukset

Tampereen kaupungin nuorisotyön avustamisen muotoja ovat on toiminta-avustus, tuotantotuki ja Masseista mahiksia -lasten ja nuorten toimintaraha. Lisäksi kaupunki haluaa tukea yhdistysten toimintaa myös halvemmilla tilavuokrilla. Nuorten ryhmät, järjestöt, muut hallintokunnat ja yleishyödylliset yhteisöt saavat nuorisopalveluiden tiloja toimintaansa edullisemmin kuin yksityiset, yritykset tai maksulliset tilaisuudet.

Toiminta-avustusta on nuorisotyö ja nuorten harrastustoiminnan edistäminen sekä nuorten yhteiskunnallisen toiminnan edistäminen. Näistä ensimmäinen on suunnattu nuorten itsensä järjestämään omaehtoiseen harrastustoimintaan sekä aikuisten järjestämään, lapsille ja nuorille suunnattuun ohjattuun harrastustoimintaan ja nuorisotyöhön. Tavoitteena on yhdistystoiminnan kautta edistää nuorten sosiaalista vahvistamista, kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä nuorten kasvu- ja elinolojen parantamista. Jälkimmäinen toiminta-avustuskokonaisuus on suunnattu nuorten yhteiskunnallisen toiminnan edistämiseen keskittyville yhdistyksille. Tavoitteena on nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistäminen. Toiminta-avustuksiin on varattu yhteensä 258

000 euroa. Toiminta-avustusten jakamisesta päättää sivistys- ja kulttuurilautakunta. (Tampereen kaupunki 2019b.)

Nuorisopalveluiden tuotantotuet on tarkoitettu Tampereella toteutettavien paikallista nuorisotoimintaa täydentävien tapahtumien ja projektien toteuttamiseen. Tukea voivat hakea yhdistykset, yhteisöt ja työryhmät. Tuotantotuki on kertaluontoinen tuki haettavaan toimintaan. Tuotantotukiin on varattu vuosittain 15 000 euroa. Päätöksen tuotantotuesta tekee liikunta- ja nuorisajohtaja.

Sivistyspalveluiden liikunnan ja nuorison, perusopetuksen sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluryhmät jakavat yhteensä 50 000 euroa lasten ja nuorten omaehtoisen toimintaan. Masseista mahiksia -toimintarahasta (50 000 euroa) suunnataan:

-20 000 euroa lasten ja nuorten vapaa-aikana tapahtuvaan toimintaan

-5 000 euroa lasten ja nuorten liikkumista edistävään toimintaan sekä koulupäivän aikana että vapaa-ajalla

-20 000 euroa 1.–10.-luokkalaisten koulupäivän aikana tapahtuvaan yhteisöllistä koulupäivää tukevaan toimintaan

-5 000 euroa lasten päiväkotipäivän aikana tapahtuvaan yhteisöllistä päiväkotipäivää tukevaan toimintaan Masseista mahiksia -toimintarahalla tuetaan lasten ja nuorten itse ideoimaa tamperelaisille lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa. Toimintaraha jaetaan osallistavan budjetoinnin menetelmin. Päätöksen lasten ja nuorten toimintarahasta tekee sivistyspalveluiden johtaja lasten ja nuorten raadin sekä lasten ja nuorten esitysten perusteella. (Tampereen kaupunki 2021b.)

3 OHJEISTA OSALLISUUTEEN

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys liittyy yhdistysten toiminnan tukemiseen kuntasektorilla sekä Tampereen kaupungin osallisuutta ja avustamista ohjaaviin ohjeisiin ja periaatteisiin. Näitä ovat Tampereen kaupungin osallisuus- ja yhteisöllisyysmalli, Tampereen kaupungin Tampereen kaupungin avustamistoiminnan yleiset periaatteet sekä Tampereen kaupungin sivistys- ja kulttuurilautakunnan toiminta-avustusten arviointikriteerit. Tietoperusta rakentuu osallisuus, asiakasosallisuus ja kehittäjä-työntekijä käsitteiden ympärille.

3.1 Nuorisoyhdistysten toiminnan tukeminen kunnissa

Yksi Suomen perustuslaissa säädetyistä perusoikeuksista on yhdistymisvapaus. Jokaisella on oikeus perustaa yhdistys sekä oikeus liittyä tai olla liittymättä yhdistyksiin. Yhdistysten toimintaa ohjaa yhdistyslaki ja yhdistyksen säännöt sekä yhdistyksen omat päätökset. Rekisteröitymisen myötä yhdistys tulee virallisesti olemassa olevaksi. Yhdistysrekisteriä ylläpitää Patentti- ja rekisterihallitus. (Yhdistyslaki 503/1989.)

Nuorisolain (1285/2016) mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Lisäksi tavoitteena on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä ja niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista sekä tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Tavoitteena on myös edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisolain 8§:n mukaan kuntien tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tuemalla nuorten kansalaistoimintaa. Koska kunnille ei erikseen määritellä järjestettäviä nuorisotyön ja -toiminnan muotoja, vahvistaa se kuntien omia mahdollisuuksia paikallisiin olosuhteisiin sopivan työn ja toiminnan kehittämisessä. (Nuorisolaki 1285/2016.)

Valtionosuudella katetaan osa kunnissa järjestettävistä nuorisopalveluista. Siitä on säädetty opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009). Valtionosuus lasketaan kunnan alle 29-vuotiasta asukasta kohden määriteltävän yksikköhinnan perusteella. Kunnat päättävät itse nuorisotyöhön käytettävistä varoista. Kunnat voivat itse määritellä, kuinka yhdistystoimintaa kunnissa tuetaan. Tampereen kaupunki tukee yhdistysten toimintaa Tampereella

monin eri tavoin. Kaupungin tarjoamaa tukea ovat muun muassa avustaminen, tilat, yhteistyö ja hankekumppanuudet, verkostot, viestintä ja viestintäkanavat, koulutukset ja neuvonta.

Tampereen kaupungin avustusten myöntämistä ohjaavat kansallisten säädösten ja ohjeiden lisäksi kaupunkistrategia, talousarvio ja eri lautakuntien palvelu- ja vuosisuunnitelmat. Tampereen kaupungin avustustoiminnan yleiset periaatteet vuodelta 2019 sisältää tietoa kaupungin myöntämistä avustuksista sekä tarkempia ohjeita eri avustusten muun muassa toiminta-avustusten hakemisesta. (Tampereen kaupunki 2019b.)

Yleisisissä periaatteissa määritellään, että toiminta-avustusta voivat hakea rekisteröityneet yhdistykset, jotka ovat toimineet vähintään yhden kalenterivuoden ennen avustuksen hakua. Yhdistyksen toiminnan kulut todennetaan yhdistyksen kirjanpidosta. Toiminta-avustusta myönnetään yhdistyksen sääntöjen mukaiseen perustoimintaan. Avustusta ei myönnetä toimintaan, jonka tavoitteena on taloudellinen voitto eikä yhdistykselle, jonka jäsenyys on rajattu. Avustusta ei myönnetä julkaisutoimintaan eikä palkintojen myöntämiseen. Avustuspäätöksessä huomioidaan avustettavan toiminnan laatu ja laajuus sekä toiminnan suunnitelmallisuus, hakijan oma rahoitusosuus ja edellisten vuosien avustusten käyttötarkoituksen toteutuminen. (Tampereen kaupunki 2019b.)

Toiminta-avustusta saavan yhdistyksen on myös edistettävä kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Strategiset tavoitteet tarkennetaan eri lautakuntien arviointikriteereissä. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan arviointikriteereissä on esitelty tarkemmin lautakunnalle kuuluvien toiminta-avustusten edellytykset sekä painopisteet.

Tampereen kaupungin tavoite on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kaupungin ilmastotoimenpiteet on koottu Hiilineutraali Tampere 2030 –tiekartaksi. Tiekartassa esitellään teemoittain erilaisia toimenpiteitä, joilla tähän tavoitteeseen päästään. Yhtenä tavoitteena on kestävän kehityksen periaatteiden noudattaminen ja sen tuominen avustustoiminnan kriteeristöön vuoteen 2029 mennessä. (Tampereen kaupunki 2020a.)

Tampereen kaupungilla nuorisoyhdistysten toiminta-avustuksiin kuuluu kaksi kokonaisuutta: nuorisotyön ja nuorten harrastustoiminnan edistäminen sekä nuorten yhteiskunnallisen toiminnan edistäminen. Nuorisotyön ja nuorten harrastustoiminnan toiminta-avutuksissa tavoitteena on yhdistystoiminnan kautta edistää nuorten sosiaalista vahvistamista, kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä nuorten kasvu- ja elinolojen parantamista. Toiminta-avustuksella tuetaan nuorten itsensä järjestämään omaehtoista harrastustoimintaa sekä aikuisten ja lapsille ja nuorille

suunnattuun aikuisten järjestämään harrastustoimintaan ja nuorisotyön. Nuorten yhteiskunnallisen toiminnan edistämisen toiminta-avustus tukee nuorten aktiivista kansalaisuutta ja se on kohdistettu yhteiskunnallisen toiminnan edistämiseen keskittyville yhdistyksille. (Tampereen kaupunki 2019c.)

Edellytyksenä nuorisoyhdistysten toiminnan tukemiselle on, että yhdistyksen toiminnassa tulee olla vähintään 30 alle 29-vuotiasta nuorta. Määrällinen raja ei koske erityisryhmien toimintaa. Avustusten valmistelussa huomioidaan määrälliset ja laadulliset painopisteet. Määrällisiä painopisteitä on toimintaan osallistuneiden määrät, toiminnan laajuus ja avustuksen tarve. Laadullisia painopisteitä on toiminnan vastaavuus avustamisen tavoitteisiin, nuorten omaehtoinen toiminta sekä harrastustoiminnan suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus. (Tampereen kaupunki 2019c.) Avustusmäärärahojen jakautuminen määräytyy suuntaa antavasti pisteytyksellä, jossa edellä mainitut painopisteet on huomioitu. Pisteytys on valmistelijan työkalu, joka on tukena lautakunnalle vietävässä päätösesityksessä.

Vuonna 2020 nuorisotyön ja nuorten harrastamisen edistämisen toiminta-avustusta haki 29 yhdistystä. Avustusta jaettiin sivistys- ja kulttuurilautakunnassa yhteensä 213 000 euroa 25 yhdistykselle. Nuorten yhteiskunnallisen toiminnan edistämisen toiminta-avustusta haki 11 yhdistystä ja toiminta-avustuksia jaettiin lautakunnassa 35 000 eurolla yhdeksälle yhdistykselle. (Tampereen kaupunki 2020b, §41,42.)

Kuinka kunta voi parhaiten tukea yhdistysten toimintaa? Apuna arviointiin voi käyttää Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n luomaa järjestöpositiivisuuden tarkastuslistaa. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry toimii keskisuomalaisen järjestöjen ja yhdistysten tukena. Yhdistys on tuottanut ”Järjestöpostiviinen kunta on hyvinvoinnin tuottaja!” -tarkastuslistan alueensa kunnille. Tässä yhdistykset halutaan nähdä toiminnallisena ja strategisena kunnan kumppanina sekä hyvinvointia ja aktiivista kansalaisuutta vahvistavina yhteisöinä. Tarkastuslistalla on kysymyksiä kumppanuuteen, tiloihin, avustamiseen ja viestintään liittyen. Listalla löytyy muun muassa tällaisia kysymyksiä: Onko kunnassanne nimetty henkilö, jonka työnkuvaan sisältyy järjestöyhteistyö? Onko kunnassanne huomioitu järjestöavustukset talousarviossa? Onko kunnassanne mahdollisuus löytää helposti tietoa järjestöistä? Tarkastuslista on konkreettinen ja selkeä työkalu kuntien käyttöön. (Keski-Suomen Yhteisöjen tuki ry 2019.)

3.2 Osallisuus

Osallisuudella tarkoitetaan usein yhteisöllisyyttä, kuulumista, osallistumista yhteisön tai yhteiskunnan toimintaan (Virolainen 2015). Osallisuus on aitoa vastuun kantamista ja saamista oman, toisen ja koko yhteisön toimintakyvystä. Osallisuudessa yksilölle, ryhmälle ja kollektiiveille annetaan mahdollisuus toimia (Kiilakoski, Gretscher & Nivala 2015, 15). Osallisuutta voi ilmetä useilla eri tasolla. Sitä voi kokea päätösvaltana omassa elämässä. Osallisuutta voi kokea laajemmin vaikuttamisen prosesseissa, joissa henkilö toimii esimerkiksi ryhmän kautta. Osallisuutta voi kokea myös paikallisesti henkilön panostaessa yhteiseen hyvään (Isola, Kaartinen, Leemann, Lääperi, Schneider, Valtari & Keto-Tokoi 2017, 5).

Osallistaminen ja osallistuminen liittyvät läheisesti toimisiinsa. Osallistaminen on mahdollisuuksien antamista ja osallistuminen mahdollisuuksien hyödyntämistä (Toikko, Rantanen 2009, 90). Vaikuttaminen liittyy läheisesti osallisuuden käsitteeseen. Osallisuus nähdään usein mahdollisuutena vaikuttaa omaan lähiympäristöön, itseä koskevaan päätöksentekoon ja itseä koskeviin asioihin (Virolainen 2015).

Osallistuminen, vaikuttaminen ja osallisuus kietoutuvat tiiviisti yhteen. Osallistumalla voi henkilö toteuttaa itseään ja näin vaikuttaa omaan elämäänsä ja ympäristöönsä. Osallistuminen mahdollistaa vaikuttamisen. Vaikuttaminen tarkoittaa vaikutuksen ilmenemistä tai muutosta. Osallistumisen ja vaikuttamisen kautta syntyy osallisuuden kokemus. Osallisuuden kautta henkilölle tulee johonkin kuulumisen tunne. Henkilö on osallinen omassa yhteisössään, kun osallistuu ja vaikuttaa esimerkiksi harrastustensa kautta. (Oikeusministeriö 2005.)

Suomalainen lainsäädäntö tukee osallistumista ja sen järjestämistä. Suomen perustuslain 14. pykälässä sanotaan: ”Julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon” (Suomen perustuslaki 731/1999, 14§). Kuntalain (27 §) mukaan kuntalaisilla on oikeus vaikuttaa kunnan toimintaan ja valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista (Kuntalaki 365/1995).

Kuntien toiminnassa on tärkeää huomioida, minkälaisia mahdollisuuksia osallistua kunta tarjoaa asukkailleen. Jääkö kuuleminen vain lainsäädännön velvoittamalle tasolle vai haluaako kunta aidosti kuulla asukkaitaan. Merkityksellistä on minkälaisen roolin kunta antaa asukkailleen osallistua (Jäntti, Airaksinen & Haveri 2017). Matthiesin (2013) mukaan kansalaisten ja

asiakkaiden osallistuminen on merkittävää useasta eri näkökulmasta. Se on tärkeää, jotta palvelut säilyisivät ja saavuttaisivat tarvitsijansa. Kansalaisosallistuminen ja asiakasosallisuus myös parantavat palvelujen laatua monella eri tavalla. Kansalaisten osallistuminen edistää demokratiaa.

Tampereen kaupungin osallisuus- ja yhteisöllisyysmallissa (2019a) osallisuus määritellään toimintatavaksi, joka huomioidaan kaikessa kaupungin tekemisessä. Sen mukaan suunnittelun ja päätöksenteon tulisi olla avointa ja vuorovaikutuksellista. Mallin mukaisesti palveluja kehitetään yhdessä kaupunkilaisten kanssa, siten että kaupunki mahdollistaa yhteisöllisyyden ja kansalaistoiminnan ja huolehtii tiedon avoimuudesta ja vuoropuhelusta kaupunkilaisen kanssa. Mallissa osallisuutta tarkastellaan myös järjestöjen näkökulmasta. Kansalaistoiminnan tuen palveluiden kehittäminen on yksi osallisuus- ja yhteisöllisyysmallin painopisteistä. (Tampereen kaupunki 2019a.)

Tampereella toimii järjestöedustamo, joka on kaupungin ja tamperelaisten hyvinvointialan järjestöjen edustajista koostuva yhteistyöelin. Järjestöedustamossa on jäseniä 17:stä eri järjestökategoriasta sekä kaupungin edustajat eri palvelualueilta. Myös nuorisojärjestöillä on edustus järjestöedustamossa. Tavoitteena on, että järjestöedustamo ja kaupunki kehittävät yhdessä palveluja. Järjestöedustamo on asiantuntijaelin, joka tukee kaupungin yhteistyötä yhdistysten, järjestöjen ja seurojen kesken. Järjestöedustamon tarkoitus on yhteistyön kautta edistää kunta-alaisten hyvinvointia ja arjessa pärjäämistä. Järjestöyhteistyön tavoitteena on myös parantaa kaupungin päätöksentekoa hyödyntämällä kolmannen sektorin asiantuntemusta. (Tampereen kaupunki 2021c.)

3.3 Asiakasosallisuus ja kehittäjä-työntekijä

Asiakasosallisuus tarkoittaa asiakkaan ottamista mukaan palveluiden järjestämistavan suunnitteluun. Asiakasosallisuuden toteutuminen asettaa vaatimuksia palvelujärjestelmälle. Näitä vaatimuksia voidaan tarkastella jaottelemalla tiedollinen, suunnittelu-, päätös-, toiminta- ja arviointiosallisuus. Tieto-osallisuus tarkoittaa, että asiakkaalla on oikeus ja edellytykset saada tietoa palveluista sekä tieto on saavutettavaa. Suunnitteluosallisuudessa hyödynnetään asiakkaan asiantuntemusta palvelusta sekä huolehditaan, että asiakkaalla hänen tarvitsemansa tieto palvelusta. Päätösosallisuudessa huomioidaan asiakkaiden osallistumisen tuottama tieto ja kokemus palveluiden kehittämisessä. Arviointiosallisuudella tarkoitetaan asiakaspalautteen keräämistä sekä sen huomioimista palveluiden kehittämisessä. (Leemann, Hämäläinen 2016, 587-588.)

Asiakkaiden osallistaminen palveluiden kehittämiseen on tärkeää. Tässä kehittämistyössä avustuksen hakijat eli asiakkaat ovat mukana kehittämässä avustustoimintaa heille kohdistetun kyselyn kautta. Yhdistykset ovat esittäneet näkemyksensä kuinka avustusprosessia, yhteistyötä ja tilatoimintaa tulisi kehittää. Mennään hieman pidemmälle. Mitä jos yhdistyksille annettaisiin valta päättää avustusten jakamisesta? Mäenpään ja Faehnen (2021) mukaan Suomessa voitaisiin jo kokeilla osallistavaa avustustoimintaa. Tässä toimintamallissa avustuksen myöntäjä ja hakijat keskustelevat sekä päättävät avustuksen jakamisesta yhdessä. Tämä edistää tiedon ja parhaiden käytäntöjen jakamista hakijoiden kesken. (Mäenpää ym. 2021, 91.) Osallistavaa avustustoimintaa olisi mielenkiintoista kokeilla, mutta se vaatisi kuntakentässä poliittisen päätösvallan uudelleen organisointia.

Osallistumisella on kaksi suuntaa. Kehittäjä osallistuu käytännön toimintaan ja toimijat osallistuvat kehittämiseen. Tässä opinnäytetyössä kehittäjä on työntekijä ja toimijoita ovat yhdistykset. Kehittäjällä voi olla useita eri rooleja. Kehittäjä voi olla kehittäjä-työntekijä, joka kehittää omaa työtään, kuten teen tässä opinnäytetyössä. Tässä roolissa kehittäjä-työntekijä on aktiivinen toimija, joka kerää tietoa ja kehittää toimintaa yhdessä toimintaan osallistuvien kanssa (Toikko ym. 2009, 91). Työntekijä voi myös toimia aktiivisesti työroolinsa kautta kaupungin hyväksi enemmän, kuin mitä työtehtävät edellyttäisivät. Viranhaltija-aktivismiin kuuluu esimerkiksi hallinnon toimintatapojen kehittämistä ja aloitteellisuutta yhteistyöhön (Mäenpää, Faehnie 2017).

Tuulaniemen (2011) mukaan palvelumuotoilu auttaa organisaatioita kehittämään jo olemassa olevia palveluja sekä innovoimaan uusia palveluja. Palvelumuotoilu on yhteiskehittämistä. Palvelumuotoiluprossiin osallistuvat niin asiakas kuin organisaatio, jossa palvelumuotoilua tehdään. Palvelumuotoiluprosessi on asiakaslähtöinen. Organisaatio pitää asiakasta kumppanina ja heillä on yhteisiä tavoitteita. Organisaation näkökulmasta palvelun tuottavuus lisääntyy asiakkaan osallisuuden avulla. (Virolainen 2015, 30.) Palvelumuotoilu tuo organisaatioihin ketteryyttä, jotta tarvitaan toimintaympäristön muuttuessa ja uusien innovaatioiden löytämiseksi (Ojasalo, Moilanen & Ritakoski 2015, 73).

Kunnallisia palveluita kehitettäessä on hyvä hyödyntää enemmän palvelumuotoilua. Palveluiden uudistamien kuntakentässä on vielä haastavaa ja alussa. Tähän vaikuttavat niin velvoite kuntien lakisäateisten peruspalveluiden järjestämisestä kuin poliittinen päätöksentekojärjestelmä. (Tuulaniemi 2011, 185). Erityisesti poliittinen päätöksenteko voi tehdä päätöksiä haluamallaan tavalla, riippumatta palvelumuotoilun avulla saavutetuista tuloksista ja ehdotuksista

liittyen palvelun kehittämiseen. Näitä tuloksia ja ehdotuksia tulee kuitenkin käyttää päätöksenteon pohjana ja näin saattaa päättäjien tietoisuuteen.

Viime vuosina Tampereen kaupunki on jo käyttänyt palvelumuotoilua palvelujen kehittämisessä ja uudistamisessa. Hyödynsimme palvelumuotoilua kaupungin kumppanuus ja kansalais-toiminnan tuen työryhmän kanssa syksyllä 2019. Design sprint -viikon teemana oli kysymys: miten voisimme entistä paremmin toteuttaa strategian tavoitetta kansalaistoiminnan mahdollis-tamisesta? Lähtökohtana ovat käyttäjien eli pienien järjestöjen tarpeet, joihin tutustuttiin syväl-lisesti asiakastutkimuksen keinoin. Esiin nousseita asioita teemoitettiin ja niille etsittiin ratkai-suehdotuksia, joita myös testattiin käyttäjillä. Design sprint -viikon lopuksi esiteltiin kaksi pi-lottia, joka vastasivat sekä asiakkaan eli järjestöjen että organisaation tarpeita.

Yksi viikolla esiinnoussut teema oli yhdistysten toiminta-avustusprosessin kehittäminen kevy-emmäksi. Erityisesti esille nousi, että toiminta-avustushakuprosessi on asiakkaan näkökulmasta vaikea uusille toimijoille ja työläs uusille sekä vanhoille toimijoille. Prosessi koettiin myös työl-istävänä kaupungin työntekijöille. Jotta yhdistysten toiminta-avustusten kehittäminen on mah-dollisimman asiakaslähtöistä, tulee yhdistykset eli asiakkaat ottaa mukaan kehittämisprosessiin. Tampereen kaupungin osallisuus- ja yhteisöllisyysmallin (Tampereen kaupunki 2019a) mukaan tiiviillä kunta-järjestöyhteistyöllä voidaan saada aikaan asiakkaan näkökulmasta yhtenäinen ja vaikuttava palvelukokemus. Tähän kehittämistyöhön voidaan myös palvelumuotoilua hyödyn-tää.

4 TUTKIMUSMENETELMÄT

Kehittäminen on konkreettista toimintaa, jossa tähdätään määritellyn tavoitteen saavuttamiseen. Kehittämistoiminnalla tavoitellaan jotain toimivampaa tai tehokkaampaa tapaa toimia tulevaisuudessa (Toikko ym. 2009, 14, 16). Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, kuinka nuorisoyhdistykset eli asiakkaat kokevat toiminta-avustuksen hakuprosessin toimivan. Onko toiminta-avustusta hakevilla järjestöillä tarvetta laajemmalle yhteistyölle muiden nuorisoyhdistysten kesken? Kuinka yhdistykset kokevat kaupungin tarjoaman tuen ja onko tuki riittävää? Mikä on yhdistysten tilojen tarve oman toimintansa järjestämiseen? Käyttävätkö yhdistykset kaupungin tiloja toimintansa järjestämiseen? Kiertääkö toiminta-avustus tilavuokrien muodossa takaisin kaupungille? Onko tarvetta antaa osa toiminta-avustuksesta yhdistyksille tilavastuutuksena?

Kehittämistyössä käytetään hyväksi erilaisia menetelmiä. Menetelmien moninaisuudella saadaan kerättyä erilaista tietoa ja näkökulmia (Ojasalo ym. 2015, 40). Parhaiten tämän opinnäytetyön kehittämistarpeisiin vastaavat menetelmät olivat kysely, vertailukehittäminen eli benchmarking ja haastattelu. Lisäksi tässä kehittämistyössä hyödynnän omia havaintojani työntekijä-kehittäjänä sekä työkokemustani toiminta-avustusten hakuprosessista ja valmistelutyöstä. Havainnoinnin etuna pidetään sitä, että sen avulla saadaan suoraan tietoa muun muassa organisaatioiden toiminnasta (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 213). Näiden menetelmien avulla saamani aineiston arvioinnin pohjalta teen toimenpide-ehdotuksia nuorisoyhdistysten toiminta-avustusprossista, yhteistyöstä nuorisoyhdistysten ja kaupungin välillä sekä toiminta-avustuksen mahdollisesta kohdentamisesta myös tiloina.

4.1 Kysely

Kyselyä käytetään tilanteessa, jossa tutkittava aihealue tunnetaan (Ojasalo ym. 2015, 40). Kysely sopii hyvin lähtötilanteen selvittämiseen sekä saavutettavien tulosten arviointiin kehittämistyön loppuvaiheessa. Kyselylomake on tavallisin aineiston keräämisen tapa. Tutkimuksessa vastaaja itse lukee kyselylomakkeen kysymykset ja vastaa niihin kirjallisesti. Kyselylomakkeen kautta aineiston kerääminen soveltuu hyvin silloin, kun vastaajajoukko on hajallaan. (Vilka 2015, 72.) Tässä kehittämistehtävässä käytin kyselyä lähtötilanteen kartoitukseen sekä selvittämiseen. Kyselyn kautta yhdistykset pääsevät osallistumaan toiminta-avustuksen sekä kaupungin ja yhdistysten yhteistyön kehittämiseen.

Tähän kehittämistyöhön liittyvä kysely lähetettiin kaikille Tampereen kaupungin nuorisotyön toiminta-avustusta vuonna 2020 hakeneille yhdistyksille. Kysely oli avoinna 13.-31.5.2020. Lähetin kyselyn sähköpostilla 38:lle nuorisotyön toiminta-avustusta hakeneelle tai saaneelle järjestölle. Kyselyn aikana lähetin yhden muistutusviestin kyselyyn vastaamisesta 25.5.2020. Kysely toteutettiin Webropol-työkalulla.

4.2 Benchmarking

Benchmarking ei ole kopioimista, vaan kehittämistä vertailun avulla. Menetelmä edellyttää menestystekijöiden tunnistamista. Vertailun avulla selvitetään, miksi vertailtava kohde on onnistunut tai mitkä tekijät haittaavat suoritusta. Prosessiin kuuluu huolellinen suunnittelu, aineiston kerääminen sekä aineiston analysointi ja soveltaminen. Kaikki vertailukohteen parhaat käytänteet eivät ole suoraan siirrettävissä omaan toimintaan, vaan soveltamisessa tulee huomioida organisaatiokulttuurien eroavaisuudet. Tällöin käytänteitä sovelletaan luovasti omaan organisaatioon sopiviksi sekä tuotetaan uutta. (Ojasalo ym. 2015, 40, 186.)

Benchmarkingissa vertailukohteena voi olla toisten toimialojen organisaatiot. Benchmarking on toimiva menetelmä muun muassa organisaation toimintaprosessin kehittämisessä (Ojasalo ym. 2015, 43). Tässä kehittämistehtävässä vertailen Tampereen kaupungin nuorisojärjestöjen avustamistoimintaa vastaaviin avustustoimintoihin Vantaan ja Turun kaupungeissa. Kaupungit voivat itsenäisesti päättää, kuinka tukevat alueensa yhdistysten toimintaa. Vantaa ja Turku ovat Tampereen kanssa asukasmäärältään lähellä toisiaan, joten nämä kaupungit valitsin avustamisen tarkastelun vertailukohteiksi.

Kuulun työni puolesta Tampereen kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen kehittämisryhmään. Työryhmä järjesti benchmarkingin merkeissä tapaamisen Vantaan kaupungin avustustoiminnasta vastaavien työntekijöiden kanssa. Tapaaminen järjestettiin 8.5.2020 ja se järjestettiin vallitsevan koronapandemian vuoksi Teams-videoneuvotteluna. Tapaamisen puheenjohtajana toimi yhteisten palvelujen päällikkö Leena Rusanen Vantaan kaupungin kaupunkikulttuurin toimialasta.

Tampereen kaupungin kansalaistoiminnan tuen työryhmän toisena benchmarking kohteena oli Turku. Turun kaupungin avustustaustoiminnasta vastaavien työntekijöiden kanssa järjestettiin palaveri 8.6.2020. Palaverin puheenjohtajana toimi Turun kaupungin kaupunginsihteeri Outi

Kari-Granfors. Myös tämä tapaaminen järjestettiin valitsevan koronapandemian vuoksi Teamsin välityksellä.

4.3 Haastattelu

Kehittämistyössä haastattelua yhdistetään toisiin menetelmiin. Haastattelun avulla haastattelija pyrkii saamaan selville haastateltavalta tutkimukseen liittyviä asioita (Eskola, Lätti & Vastamäki 2018, 21). Haastattelulla on mahdollista syventää ja selventää saatavia tietoja (Hirsjärvi ym. 2009, 205). Vantaan ja Turun benchmarking -tapaamisten jälkeen koin vielä tarpeelliseksi täydentää tietoja ja havaintojani nuorisoyhdistysten avustamisesta näiden kaupunkien vastaavien avainhenkilöiden haastatteluilla.

Haastattelin Vantaan kaupungin nuorisopalveluiden verkostopäällikkö Taina Saarenpäätä 20.5.2020 ja toiminnanjohtaja 2020 Joonas Petäjaniemeä Turun kaupungin nuorisopalveluista 12.6.2020. Tämän kehittämistyön haastattelut olivat teemahaastatteluja. Teemahaastattelua käytetään, kun haastattelun aihepiiri on ennalta määritelty. Haastattelun aikana varmistetaan, että ennalta päätetyt aihealueet käydään läpi, mutta ilman valmiita tarkkoja kysymyksiä ja tarkkaa järjestystä. (Eskola ym. 2018, 24.) Teemahaastattelu sopi hyvin tähän kehittämistyöhön, koska pystyin näin täydentämään benchmarking -tapaamisten avulla saamaani tietoa.

Näiden haastattelujen avulla sain tarkempaa tietoa avustamisen käytännöistä Vantaan ja Turun kaupungeissa myös tutkimani materiaalin tueksi. Tätä materiaalia oli Vantaan ja Turun kaupunkien avustustoimintaa määrittelevät asiakirjat, kuten lautakuntien avustamiseen liittyvät ohjeistukset ja avustuspäätökset sekä avustusten hakuohjeet hakijoille.

5 TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Yhdistyksille suunnattu kysely

Kysely lähetettiin 38:lle nuorisotyön toiminta-avustusta vuonna 2020 hakeneelle yhdistykselle. Nuorisoyhdistyksille lähetetty kyselyn saate (liite 1) ja kysely (liite 2) ovat tämän opinnäytetyön liitteenä. Määräaikana kyselyyn vastasi 14 järjestöä. Vastusprosentti oli n. 37%. Kysely jakaantui taustakysymysten lisäksi kolmeen osaan: toiminta-avustushakuprosessin sujuvuus vuonna 2020, kaupungin yhteistyö ja tuki yhdistyksille sekä toiminta-avustusta hakeneiden yhdistysten tilojen tarve.

Kyselyn alussa selvitettiin kyselyyn vastanneiden yhdistysten taustatietoja. Vastaajista 12 yhdistystä oli hakenut vuonna 2020 toiminta-avustusta nuorisotyön ja nuorten harrastamisen avustuskokonaisuudesta ja 2 yhdistystä nuorten yhteiskunnallisen toiminnan kokonaisuudesta. Vastaajista vain yksi oli hakenut toiminta-avustusta ensimmäistä kertaa vuonna 2020. Kyselyyn vastanneista yhdistyksistä suuri osa on melko aktiivisia. Puolet vastaajista ilmoitti, että yhdistyksellä on paljon aktiivitoimijoita ja palkattu työntekijä tai yhdistys toimii ammattimaisella pohjalla ja sillä on useita palkattuja työntekijöitä. Vastaajista 12 ilmoitti, että vuoden 2018 tilinpäätöksen toiminnan laajuus ja koko on 50 000 euroa tai sen alle.

Toiminta-avustuksen hakuprosessi vuonna 2020

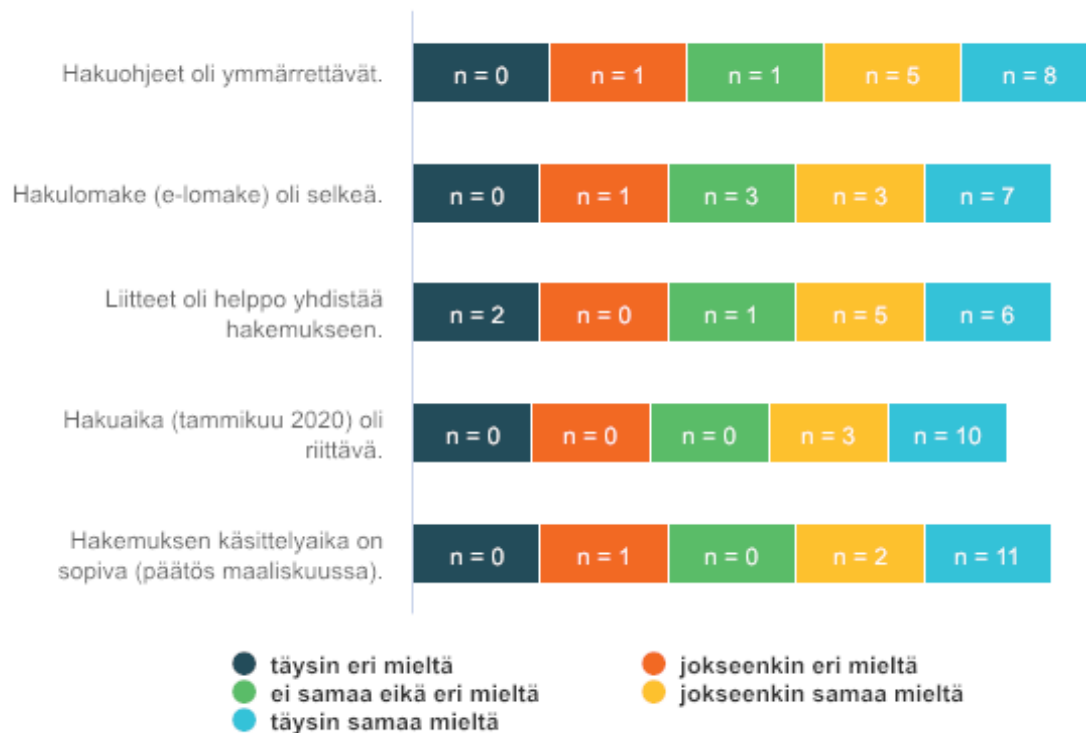
Kyselyssä selvitettiin, kuinka vuoden 2020 toiminta-avustuksen hakeminen yhdistysten mielestä sujui. Toiminta-avustuksen hakuaika tammikuussa koettiin vastaajien mukaan riittäväksi (10 mainintaa). Myös hakemusten käsittelyaika koettiin sopivaksi, jos päätös avustuksesta tulee avustusten hakijoille maaliskuussa. Eli toiminta-avustuksista päättävä sivistyslautakunta tekee päätökset viimeistään maaliskuussa. Muutamassa (3) vastauksessa toivottiin hakuajan siirtämistä syksyyn, jotta avustus olisi käytössä heti vuoden alussa. Tämä helpottaisi yhdistyksen toiminnan suunnittelua.

Vastaajien mukaan toiminta-avustuksessa käytetyt hakuohjeet oli ymmärrettävät ja hakulomakkeena käytetty sähköinen e-lomake oli selkeä. Avustushakemuksen liitteet toimitetaan sähköisesti lomakkeen mukana. Liitteiden yhdistämisen hakemukseen koki kaksi vastaajista haastavaksi. Ohje liitteiden yhdistämisestä hakemukseen tulee tarkastaa ennen seuraavaa hakuaikaa. Toiminta-avustuksen hakuprosessia vastaajat kehittäisivät avustushakemukseen kerättävien

tietojen ilmoittamisen helpottamisena. Tästä mainittiin muun muassa muiden avustusten ilmoittaminen hakulomakkeessa.

Toivoisin, ettei tarvitsisi joka vuosi kirjata avustushakemukseen kaupungin muista "yksiköistä" myönnettyjä avustussummia. Toiminta-avustuksen lisäksi saamme myös mm. kiinteistötoimelta avustusta ja olisi helpompaa, jos näitä tietoja ei tarvitsisi erikseen kirjailla. Olisi esim. kaupungilla oma rekisteri, josta nämä tiedot näkisi tms...

Avustusta myönnettäisiin enemmän pienille yhdistyksille, koska isot toimijat saavat avustusta eri tahoilta ym. Työ on kuitenkin pienissä yh. tärkeää ja hyöty kaupungille ja ryhmille on suuri.

Kuvio 1: Toiminta-avustusten haun sujuvuus vuonna 2020. N=14

Toiminta-avustuksen hakuprosessin kehittämisen yhteydessä kehittämisen kohteeksi mainittiin myös toiminta-avustuksen määrällisiin arviointikriteereihin liittyviä asioita. Toiminta-avustushakemusten arviointikriteerit jakaantuu määrällisiin ja laadullisiin kriteereihin. Laadullisia kriteereitä on toiminnan vastaavuus avustamisen tavoitteisiin sekä toiminnan suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus. Määrällisiä kriteerejä on muun muassa yhdistyksen jäsenten ja toimintaan

osallistuneiden lukumäärä, yhdistyksen järjestämien tapahtumien määrä, toiminnan säännöllisyys ja ympärivuotisuus. (Tampereen kaupunki 2019c.) Vastauksissa toivottiin määrällisten kriteerien ohjeiden tarkentamista. Lisäksi todettiin, että määrällisten kriteerien liiallinen painottaminen saattaa aiheuttaa yhdistyksissä sen, että tapahtumia järjestetään tapahtumien järjestämisen takia. Määrällisten kriteerien ohjeistusta tulee tarkentaa ennen seuraavaa toiminta-avustushakua.

Kyselyn mukaan toiminta-avustushakuprosessin sujuvuus koettiin yleisesti hyväksi. Näistä toiminta-avustuskokonaisuuksista vastaavana ja aiemmasta yhdistysten palautteesta hakuprosessin aikana oletukseni oli, että hakijat kokevat toiminta-avustuksen kankeaksi ja hankalaksi. Kyselyn tulos yllätti, koska vastausten mukaan itse toiminta-avustuksen hakua ei juurikaan koettu tarpeelliseksi muuttaa. Koska hakuohjeet koettiin ymmärrettäviksi, saattoi tämä helpottaa haun sujuvuutta.

Tampereen kaupungin yhteistyö ja tuki yhdistyksille

Kyselyssä selvitettiin yhdistysten ja kaupungin välistä yhteistyötä ja kaupungin tarjoamaa tukea järjestöille. Säännöllisesti vuosittain haettava raha-avustus eli toiminta-avustus oli kyselyn perusteella selvästi tärkein kaupungin tarjoama tuki yhdistyksille. Myös kohtuuhintaisia tiloja toimintaan sekä yhteistyötä kaupungin kanssa pidettiin tärkeänä. Yhdistyksen tilojen tarpeesta kysyttiin kyselyssä myös erillisillä kysymyksillä. Tilojen tarjoaminen yhdistyksille nousi myös yhdistyksille tärkeäksi yhteistyömuodoksi kaupungin ja yhdistysten välillä.

Ilmaiset toimitilat, taloudellista tukea ja enemmän yhteistyötä.

Toivoisin, ettei esim. nuorisotiloista tarvitsisi maksaa erillistä vuokraa. Tuntuu hullulle, että saamme toiminta-avustusta, josta osa palautuu kaupungille mm. tilavuokrien muodossa. Meidän yhdistyksellä ei ole omaa tilaa, jossa voisi toimintaa toteuttaa, joten olemme ulkopuolisten tilojen varassa esim. kerhotoiminnan osalta. Tiedän, että naapurikunnissa on käytäntö, jos saa kunnan avustusta, kunta ei peri erillistä tilavuokraa.

Ilmaisia tai edullisia tiloja, joista voisi saada myös lukittavaa säilytystilaa esim. vuodeksi kerrallaan (harrastusmateriaalit).

Liukukytkimellä asteikolla 0-10 arvioitiin kaupungin tarjoamaa tukea yhdistyksille. Vastausten keskiarvo oli 5,85 minimiarvon ollessa 3 ja maksimiarvon 9. Yhdistysten vastausten välillä oli

hajontaa, mutta kirjallisen vastausten mukaan tärkeä tuki yhdistyksille olisi jonkinlaisen verkoston tai yhteistyöelimen perustaminen (3 mainintaa). Yhdistykset toivoivat kaupungilta: Jonkinlainen verkosto lapsi- ja nuorisojärjestöjen kanssa olisi todella tervetullut.

Yhdistysten välisiä verkostoja esim. tapahtumien myötä.

Vastaajista 12 oli sitä mieltä, että myös nuorisojärjestöjen välinen yhteistyö olisi tarpeellista. Yhdistykset toivoivat tällaisia yhteistyön muotoja:

Jahka se on mahdollista suurempien yhteistapahtumien järjestäminen helpottaisi sopivien tilojen vuokraamista.

Varmasti on järjestöjä, jotka tekevät osittain samaa toimintaa, joten olisi hienoa jos järjestöjen voimavaroja voisi yhdistää ja tehdä esim. alueellisesti yhteistyötä enemmän :)

Tapahtumien järjestämiseen. Isommalla porukalla saa näkyvyyttä enemmän.

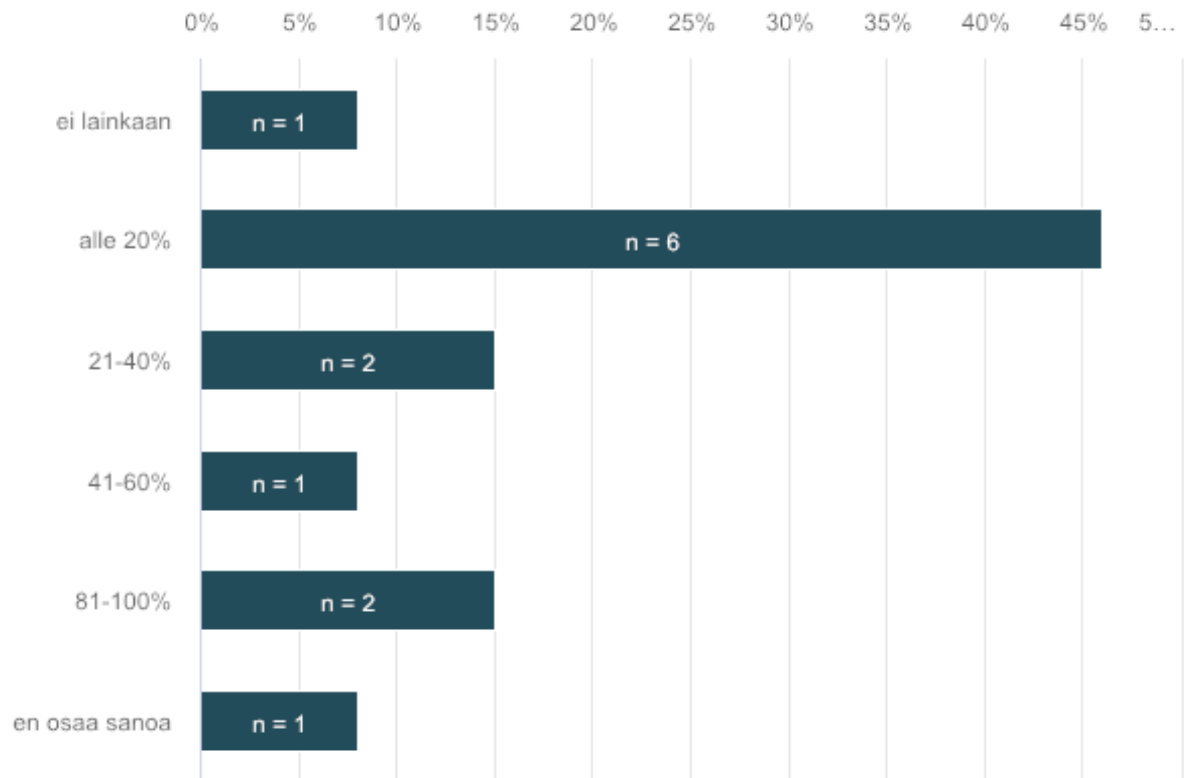
Yhteisiä tapahtumia, lapset ja varhaisnuoriso kärkenä.

Yhteisiä tilaisuuksia, jolloin voitaisiin saada uusia jäseniä ja toimijoita puolin ja toisin.

Nuorisojärjestöt, jotka aiemmin olivat hakeneet toiminta-avustusta, olivat kaikki sitä mieltä, että nuorisojärjestöjen yhteistyölle olisi tarvetta. Tämä on kyselyn tuloksista selkein toteuttamista vaativa toimenpide.

Yhdistysten tilojen tarve

Kyselyssä selvitettiin yhdistysten toimintaan käyttämien tilojen nykytilaa ja tarvetta. Vastaajista 12 ilmoitti, että käyttää kaupungin omistamia tiloja toimintaansa. Vastaajista puolet (6) ilmoitti, että toiminnasta alle 20% järjestetään kaupungin omistamissa tiloissa. Yhdistyksen käyttämien tilojen tulisi sijaita mahdollisimman laajasti saavutettavassa paikassa esimerkiksi keskustan alueella. Tätä mieltä oli vastaajista 9. Tähän tarpeeseen vastaavat parhaiten keskustassa sijaitseva Nuorten kulttuurikeskus Monitoimitalo 13. Vastaajista 3 ilmoitti, että toiminnassa on eniten tarvetta lähialueella sijaitseville tiloille eikä tilojen suhteen ole erityisiä vaatimuksia. Tähän tarpeeseen vastaavat esimerkiksi asuinalueilla sijaitsevat nuorisokeskukset. Yhden yhdistyksen toiminta edellyttää tietyntyyppisiä tiloja tai olosuhteita, joiden perässä ollaan valmiita lähtemään kauemmaksikin.

Kuvio 2: Nuorisoyhdistysten järjestämä toiminta kaupungin omistamissa tiloissa. N=14

Kyselyssä selvitettiin nuorisoyhdistysten tarvetta siitä, että osa nuorisoyhdistykselle maksettavasta toiminta-avustuksesta annettaisiin yhdistykselle tila-avustuksena. Vastajista 9:llä ei ollut tarvetta toiminta-avustuksen osittaisesta korvaamista tila-avustuksella. Kuitenkin toiminta-avustusta saavien nuorisoyhdistysten toiminnasta lähes puolet järjestetään kaupungin omistamissa tiloissa. Lisäksi kyselyssä yhdistyksistä 5 on sitä mieltä, että osan toiminta-avustuksesta voisi antaa yhdistyksille tiloina. Tämä on viesti siitä, että avustaminen ja tilojen käyttö tulee selvittää tarkemmin. Yhdistyksillä on myös tarve tila-avustukseen osana toiminta-avustusta eli osa toiminta-avustuksesta voitaisiin antaa yhdistykselle tilana.

Vuonna 2019 kaupungin omistamista tiloista kyselyyn vastanneiden yhdistysten käytössä oli nuorisotilat, koulut, liikuntatilat, urheilukentät, päiväkotien tilat, kirjastojen tilat, kulttuuritalo Laikku, Monitoimitalo 13, kaupungin laiturit ja rannat. Muita yhdistysten käyttämiä tiloja ovat muun muassa seurakunnan tilat, kumppanuustalo Arttelin tilat, yksityisten omistuksessa olevat

liikunta- ja kokoustilat, yliopiston tiloja, yhdistyksen omat tilat sekä kahvilat. Vastausten mukaan yhdistysten toimintaa parhaiten palvelevat tilat ovat kokous- ja monitoimitila, luentosali (alle 100 hlö), sisäliikuntasali tai -halli sekä urheilukentät.

Yhdistykset tarvitsevat kaupungin tiloja lähinnä yleisötapahtumien järjestämiseen. Lisäksi tilatarvetta on säännölliseen harrastustoimintaan, joka edellyttää erityisiä olosuhteita ja/tai varusteiden säilytystä. Kyselyn mukaan nuorisoyhdistyksillä ei ole muunlaisten tilojen tarvetta.

5.2 Vantaan kaupungin tuki nuorisoyhdistyksille benchmarking ja haastattelu

Tampereen kaupungin kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen työryhmä järjesti benchmarkingin merkeissä tapaamisen Vantaan kaupungin avustustoiminnasta vastaavien työntekijöiden kanssa. Tapaamisen tarkoituksena oli tutustua Vantaan kaupungin avustustoimintaan. Tapaaminen järjestettiin 8.5.2020 ja se järjestettiin vallitsevan koronapandemian vuoksi Teams-videoneuvotteluna. Tapaamisen puheenjohtajana toimi yhteisten palvelujen päällikkö Leena Rusanen Vantaan kaupungin kaupunkikulttuurin toimialasta. Lisäksi haastattelin Vantaan kaupungin nuorisopalveluiden verkostopäällikkö Taina Saarenpäättä 20.5.2020.

Vantaalla oli 233 775 asukasta vuoden 2019 lopussa (Suomen virallinen tilasto 2021). Vantaan kaupungin organisaatio jakautuu viiteen toimialaan: kaupunkistrategian ja johdon, kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja oppimisen, kaupunkikulttuurin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan. Nuorisojärjestöjen tukeminen kuuluu kaupunkikulttuurin toimialaan ja vastaava lautakunta on vapaa-ajan ja asukaspalveluiden lautakunta.

Vantaan kaupunki painottaa avustustoiminnassaan strategisten tavoitteiden toteutumista. Lisäksi avustuksen myöntävä toimielin voi linjata avustustoiminnan erityiset painopisteet. Avustamisella täydennetään myös kaupungin omaa palvelutoimintaa. Avustettavalta toiminnalta toivotaan, että se on Vantaan kaupungin arvojen mukaista toimintaa. Toiminnan tulee perustua kestävän kehityksen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen periaatteisiin. Myös savuttomuuden edistävä toiminta on kaupungin arvojen mukaista. (Vantaan kaupunki 2017.)

Vantaan kaupunginvaltuusto myöntää vapaa-ajan ja asukaspalveluiden lautakuntalle vuosittain määrärahan vantaalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä paikallista kansalaistoimintaa edistävien järjestöjen ja toimintaryhmien tukemiseen. Avustusten jakoa ja käyttöä ohjaavat kaupungin yleiset myöntämisperiaatteet sekä avustuslajikohtaiset kriteerit. (Rusanen 2020.)

Yleiset myöntämisperiaatteet ovat Vantaalla pitkälti samankaltaiset kuin Tampereella. Vantaalla on järjestöavustuksille erikseen kaupunginhallituksen päättämät yleiset periaatteet ja avustuksia jakavan lautakunnan päättämät avustuslajikohtaiset periaatteet. Järjestöavustusten yleisiä periaatteita sovelletaan vapaa-ajan toimintojen, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ja kansalaistoiminnan avustuksiin. Periaatteissa määritellään avustamisen yleiset tavoitteet, avustusten hakeminen, yleiset myöntämisperiaatteet toiminta- ja kohdeavustuksille, maksaminen ja käytön valvonta. Käytön valvonnan ohjeistus Vantaalla tulee valtuuston päättämästä talousarvion täytäntöönpano-ohjeista. (Rusanen 2020.)

Kaupunkikulttuurin toimialan yhteiset palvelut koordinoi avustustiimin toimintaa ja laatii avustuskoulutuksen. Avustustiimi koostuu avustusten jakoesitysten valmistelijoista ja tarvittaessa kutsutaan mukaan muita avustushakemusten käsittelijöitä. Avustustiimi on nimetty yhtenäistämään prosesseja, kehittämään sähköistä hakujärjestelmää ja laatimaan yleisiä myöntämisperiaatteita. Lisäksi avustustiimi on järjestänyt hakijoille avustusinfoja ja laatinut selvityksiä. Avustustiimi kokoontuu yleensä tarpeen mukaan. (Rusanen 2020.)

Vantaalla toiminta-avustus hakemus jätetään OmaVantaa-sähköiseen asiointipalveluun: asiointi.vantaa.fi. Myös avustuksen käytöstä tulee tehdä selvitys/tilitys OmaVantaa palveluun. Avustusten hakuajat vaihtelevat avustuslajeittain. Pääsääntöisesti toiminta-avustusten haku aika on helmikuu ja käyttöselvitysten jättäminen seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä. Saarenpään (2020) mukaan OmaVantaa-sähköinen asiointi toimii hyvin nuorisopalveluiden toiminta-avustuksen hakuun ja valmisteluun. Palvelu mahdollistaa myös viestittelyn hakijan kanssa, mikä koettiin käsittelyä nopeuttavaksi.

Vapaa-ajan lautakunta myöntää harkintansa mukaan avustuksia vantaalaisille nuoriso- ja varhaisnuorisojärjestöille sekä muiden yhteisöjen alle 29-vuotiaisiin vantaalaisiin lapsiin ja nuoriin kohdistuvaan toimintaan. Avustukset on tarkoitettu lasten ja nuorten vapaa-ajan käyttöön kohdistuvaan aktiivisen kansalaisuuden tukemiseen, sosiaaliseen vahvistamiseen, itsenäistymisen tukemiseen ja päihitteettömyyden edistämiseen. Toiminnan tulee täyttää nuorisopalveluiden hyväksymät laatu- ja turvallisuustavoitteet, ja sen tulee olla lapsia ja nuoria osallistavaa toimintaa. Nuorisopalveluiden avustukset jakaantuvat toiminta- ja kohdeavustuksiin. Nuorisotoiminnan avustukset ovat 11 prosenttia koko kaupungin avustuksista eli yhteensä 439 072 euroa (Saarenpää 2020).

Toiminta-avustusta myönnetään vantaalaisille vähintään edellisenä kalenterivuotena toimintansa aloittaneiden nuoriso- ja varhaisnuorisojärjestöjen sääntömääräisen ja toimintasuunnitelman mukaisen yleisen toiminnan toteuttamiseen. Vantaalla toiminta-avustusta voi hakea vain nuorisojärjestöksi rekisteröitynyt yhdistys. Avustusten haku ja edellisen vuoden tilitys on vuosittain 1.4. mennessä. Avustusmääräraha on 328 100 euroa. Vuonna 2020 avustusta haki 36 järjestöä, joista 34:lle myönnettiin avustusta. (Saarenpää 2020.)

Toiminta-avustukset maksetaan, kun kaupunki on saanut edellisen vuoden avustuksen käytöstä hyväksyttävän selvityksen. Ennakko (50%) maksetaan sitoumusta vastaan edellisen vuoden avustuksen määrästä ja loppu kuluvan vuoden avustuspäätöksen jälkeen. Avustus on enintään 80 % toiminnan hyväksyttävistä kuluista. Mielenkiintoista on, että Vantaan toiminta-avustushakemuksessa on kysymys liittyen yhdistykselle tehtävään vapaaehtoistyöhön. Yhdistykset ilmoittavat perustietojen ohella vapaaehtoistoimijoiden määrän ja tehdyt tunnit. Vuonna 2019 vapaaehtoisia oli 1560 ja tuntimäärä 121 000 (74 henkilötyövuotta). (Saarenpää 2020.)

Kohdeavustusta myönnetään vantaalaisille nuoriso- ja varhaisnuorisojärjestöille, nuorten toimintaryhmille sekä muille nuorisotyötä tekeville ryhmille. Kohdeavustus on kertaluonteinen avustus lasten tai nuorten toimintaan kohdistuvan projektin, hankkeen, leirin, tapahtuman tai tilaisuuden toteuttamiseen tai siihen osallistumiseen. Lisäksi avustusta voi hakea uusien työmuotojen kokeiluun sekä nuorten itsensä toteuttamiin ja järjestämiin toimintoihin, jotka tukevat nuorten omaa osallistumista ja vaikuttamista. Kohdeavustusten haku on jatkuva ja hakemus on palautettava vähintään 21 päivää ennen toiminnan aloittamista. Kohdeavustuksen määrä on 110 972 €. Avustusta voidaan maksaa sitoumusta vastaan 75% avustuksen kokonaissummasta. Tilitys kahden kuukauden sisällä toiminnan päättymisestä. (Vantaan kaupunki 2018.)

Kohdeavustuksiin sisältyvät myös kumppanuusavustukset, nuorisotyön ja nuorten stipendi. Kumppanuusavustusta myönnetään nuoriso- ja varhaisnuorisoyhdistyksille sekä muille yhdistyksille avoimen nuorisotoiminnan toteuttamiseen. Avustus tulee käyttää yhdistyksen varsinaisen toiminnan tukemiseen tai kerhotoiminnasta aiheutuviin kuluihin.

Vantaan kaupungin nuorisopalveluiden nuorten toimintarahaa myönnetään vantaalaisten nuorten uusille projekteille. Avustus voi olla enintään 500 euroa. Avustusta voivat hakea 13–19-vuotiaat ja ryhmässä tulee olla vähintään kolme jäsentä. Nuorisopalveluista saa tarvittaessa opastusta projektin toteuttamiseen. Toimintarahaa hakevalla ryhmällä tulee olla nimetty yh-

teyshenkilö, joka on yksi ryhmän nuorista sekä nimetty täysi-ikäinen vastuuikäinen. Toimintarahaa ei myönnetä jo olemassa olevaan toimintaan, oppilaitosten toimintaan eikä jo toteutuneille projekteille. Toiminnan tulee olla päihteetöntä. Nuorten toimintarahassa on jatkuva haku. (Saarenpää 2020.)

Vantaan nuorisopalvelut ei maksa yhdistyksille suoraan tila-avustusta, mutta kaupunki tarjoaa muun muassa nuorisotiloja ja leirialueita nuorisotoiminnan tukemiseksi. Tilojen vuokraamisessa on käytössä maksuluokat, joiden mukaan vantaalaiset nuoriso- ja varhaisnuorisojärjestöt voivat vuokarata leirialueita ja tiloja hieman edullisemmin. (Saarenpää 2020.)

Vantaan nuorisojärjestöt eli Vanny Ry toimii tiiviissä yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Se perustettu vuonna 2006 vantaalaisten alueellisten nuoriso- ja varhaisnuorisojärjestöjen yhteistyöelimeksi. Siihen kuuluu 11 järjestöä. Vanny Ry:n tehtävänä on edunvalvonta ja nuorisojärjestöjen välinen yhteistyö. Vantaan nuorisopalveluilla ja Vanny Ry:llä on säännöllisiä tapauksia noin neljä kertaa vuodessa sekä oma WhatsApp -ryhmä. Lisäksi Vantaan kaupungilla on oma kaikille järjestöille suunnattu järjestöposti. (Saarenpää 2020.)

5.3 Turun kaupungin tuki nuorisoyhdistyksille benchmarking ja haastattelu

Tampereen kaupungin kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen työryhmän toisena avustustoiminnan benchmarking kohteena oli Turku. Turun kaupungin avustustoiminnasta vastaavien työntekijöiden kanssa järjestettiin palaveri 8.6.2020. Palaverin puheenjohtajana toimi Turun kaupungin kaupunginsihteeri Outi Kari-Granfors. Myös tämä tapaaminen järjestettiin valitsevan koronapandemian vuoksi Teamsin välityksellä. Lisäksi haastattelin toiminnanjohtaja 2020 Joonas Petäjaniemeä Turun kaupungin nuorisopalveluista 12.6.2020.

Vuoden 2019 lopussa Turussa oli 192 962 asukasta (Suomen virallinen tilasto 2021). Turun kaupungin organisaatio on jakaantunut konsernihallintoon ja neljään eri toimialaan: hyvinvointi-, kaupunkiympäristö-, sivistys- ja vapaa-aikatoimialaan. Nuorisopalvelut kuuluvat vapaa-aikatoimialaan ja nuorisoasioista vastaava lautakunta on nuorisolautakunta. (Kari-Granfors 2020.)

Turun kaupunginhallituksen hyväksymän avustuksia koskevan yleisohjeen (Turun kaupunki 2016) mukaan strategisena tavoitteena on, että Turun kaupunki tekee hyvää asukkaidensa ja

asiakkaidensa hyvinvoinnille muun muassa edistämällä aktiivista elämäntapaa. Kaupungin tehtävänä on luoda puitteet, joissa yksilöt, yhteisöt ja järjestöt pääsevät osallistumaan ja tuottamaan tarpeitaan vastaavia palveluja ja toimintaa. Avustuksia jakavat kaupunginhallitus, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisolautakunta sekä sosiaali- ja terveyslautakunta. Kaupunginhallituksen alainen avustustoimikunta osallistuu kaupunginhallituksen alaisista määrärahoista myönnettävien avustusperiaatteiden ja avustuspäätösten valmisteluun. Kaupungin avustusten yleisohjeen mukaisesti toimialat varaavat avustuksiin käytettävät määrärahat vuosittain talousarvioon. Avustustoiminnassa pyritään yhdenvertaisuuteen. (Kari-Granfors 2020.)

Turun kaupungin avustukset ovat pääasiassa tarkoitettu rekisteröityneille yhdistyksille, säätiöille, työryhmille ja muutama avustus/apuraha on myös yksityishenkilöille. Avustustoiminta jakaantuu yleisavustuksiin sekä kohdennettuihin erityisavustuksiin. Yleisavustuksia on yhteisöjen sääntömääräisen toiminnan yleisavustukset. Lähtökohtaisesti avustuksella tuetaan yhteisön säännöllistä perustoimintaa. Yleisavustuksia haetaan Turussa vuosittain lokakuussa seuraavalle kalenterivuodelle. (Turun kaupunki 2019a, § 71.) Tämä syksyn hakuaika poikkeaa Vantaan ja Tampereen toiminta-avustusten hakuajasta, joissa hakuajat sijoittuvat alkuvuoteen.

Kohdennetut erityisavustukset ovat tiettyyn tapahtumaan, toimintoon tai toiminnan projektiluonteiseen kehittämiseen. Näitä avustuksia voi hakea ympärivuotisesti. Lisäksi vakiintuneiden toimijoiden kanssa voi Turun kaupunki tehdä yhteistyön vahvistamiseksi ja toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen tueksi yhteistyösopimuksen. (Turun kaupunki 2019b.) Tampereen ja Vantaan kaupungeilla vastaava avustus on kumppanuusavustus.

Kaikki Turun avustushakemukset jätetään ja käsitellään sähköisessä järjestelmässä osoitteessa: <https://lomakkeet.turku.fi>. Yhteisöjen perustiedot haetaan Patentti- ja rekisterihallituksen tai Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän rekistereistä. Kaikki hakijat vastaavat samoihin taustakysymyksiin. Avustukseen ohjaavat kysymykset ohjaavat hakijan lomakkeelle, jossa kysytään tarkempia tietoja avustuksen käsittelyä varten. Sähköinen järjestelmä ei vaadi vahvaa tunnistautumista, mutta tämä on tulossa tulevaisuudessa. (Kari-Granfors 2020.)

Avustusmatriisi on Turun kaupungin avustuskäsittelijöiden yhteinen työryhmä. Avustusmatriisin tehtävänä on koordinoida ja kehittää kaupungin avustustoimintaa. Avustusmatriisi on avustuskäsittelijöiden tukena hankalien hakemusten kanssa. Petäjäniemen (2020) mukaan hakemusten käsittely ryhmässä tuo mukanaan avoimen tiedonkulun ja sillä estetään se, ettei hakija voi saada kaupungilta avustusta useasta eri paikasta. (Petäjäniemi 2020.)

Nuorisolautakunta myöntää avustuksia turkulaisten nuorisjärjestöjen ja varhaisnuorisjärjestöjen toimintaan ja turkulaisille nuorten ryhmille, joiden toiminta on suunnattu alle 29-vuotiaille. Nuorisolautakunnan avustusohjeen mukaan nuorisolautakunta päättää harkintansa nojalla nuorisotyön avustusten myöntämisestä, määrästä ja käyttötarkoituksesta. Nuorisotyön avustuksilla tuetaan toimintaa, joka edistää osallisuutta ja yhdenvertaisuutta, tukee arjen rakentumista ja/tai myötävaikuttaa nuorisotyön yleiseen kehittämiseen. (Turun kaupunki 2019b.)

Ohje Turun kaupungin nuorisolautakunnan avustuksista (2019b) määrittää avustustoiminnan painopisteet vuosille 2017-2021 seuraavasti:

1. Yhdenvertaisuuden edistäminen ja eriarvoistumisen vähentäminen.
2. Digitalisaation ymmärtäminen osana nuorten elämää.
3. Kestävän hyvinvoinnin edistäminen.
4. Osallisuus ja usko omiin vaikutusmahdollisuuksiin sekä aktiivinen kansalaisuus.
5. Avarakatseinen kansainvälisyys ja moninaisuuden arvostaminen sekä vaaliminen.

Nuorisolautakunnan avustusmuodot ovat toiminta-avustus ja kohdennettu erityisavustus. Toiminta-avustusta myönnetään yhdistyksille säännölliseen perustoimintaan. Kohdennettu erityisavustus (n. 20 000 euroa) myönnetään tiettyä ajankohtana toimeenpantavan tapahtuman toteuttamiseen kuten leiritoimintaan ja muihin toimintoihin, jotka tukevat nuorten omaa osallistumista ja vaikuttamista. Lautakunta voi harkintansa mukaan myöntää avustusta myös muuhun tarkoitukseen. Enimmäismäärä on tällöin 1 000 euroa. Kohdennettu erityisavustus maksetaan hyväksyttävistä menotositteista ja käyttöselvitystä vastaan. Tätä avustusta on mahdollista hakea ympärivuotisesti. (Petäjaniemi 2020.)

Vuonna 2020 toiminta-avustuksia jaettiin 48 hakijalle yhteensä 302 000 euroa (Turun kaupunki 2020, §5). Ennen varsinaista toiminta-avustuskäsittelyä käydään edellisessä lautakunnissa lähetekeskustelu, jossa valmistelua esitellään. Lähetekeskustelun pohjalta tuodaan toiminta-avustusesitys seuraavaan lautakuntaan. Avustusten tarpeellisuutta ja määrää arvioitaessa otetaan huomioon hakijan toiminnan tarkoitus, laajuus ja laatu sekä muut rahoitusmahdollisuudet. Hakemusten arvioinnin valmistelija tekee lautakunnan hyväksymän pisteytysmallin mukaisesti. (Petäjaniemi 2020.)

Turussa nuorisotilojen tilavuokrat on jaettu kahteen maksuryhmään. Edullisemmin tiloja tarjotaan muun muassa turkulaisten nuoris-, liikunta-, kulttuuri- ja muiden harrastusyhdistysten

lapsi- ja nuorisoryhmille muiden käyttäjien (esimerkiksi aikuisryhmät, yksityistilaisuudet) maksaessa tiloista hieman enemmän. Varsinaista tila-avustusta ei nuorisolautakunta jaa, mutta nuorisojärjestöt on huomioitu tällä edullisemmalla tilavuokralla. (Petäjaniemi 2020.)

Petäjaniemen (2020) mukaan vuonna 2020 turkulaiset nuorisojärjestöt ovat alkaneet yhdistyä nuorisojärjestöfoorumiksi. Toiminta on vasta alkuvaiheessa, eikä se ole kaupunkivetoinen. Koska toiminta on alkuvaiheessa, eikä kaupunki ole mukana tässä toiminnassa, ei Turussa nuorisojärjestöjen kesken ole yhteistä viestintäkanavaa kuten Vantaalla. Kaikki turkulaiset yhdistykset voivat kuitenkin hyödyntää viestinnässään kaupungin ylläpitämää sähköistä tapahtumakalenteria, jossa voi ilmoittaa yhdistyksen tapahtumista ja harrastuksista.

5.4 Tuloksista toimenpiteisiin

Tampereen, Vantaan ja Turun kaupungeissa myönnetään toiminta-avustusta yhdistysten ja järjestöjen sääntöjen mukaiseen perustoimintaan. Vuonna 2020 Vantaalla jaettiin nuorisoyhdistyksille toiminta-avustusta 320 000 euroa (Saarenpää 2020), Turussa 302 000 euroa (Turun kaupunki 2020, §5) ja Tampereella yhteensä 248 000 euroa (Tampereen kaupunki 2020b, §41,42). Vantaalla ja Turussa toiminta-avustusta jaetaan yhdestä kokonaisuudesta ja Tampereella kahdesta eri kokonaisuudesta. Kahden kokonaisuuden yhdistämistä yhdeksi toiminta-avustuskokonaisuudeksi tulee jatkossa harkita ja rakentaa toimivat avustuskriteerit tämän tueksi. Myös vuosittain jaettava toiminta-avustus summa on Vantaata ja Turkoa matalampi. Nuorisoyhdistysten perustoiminnan toiminnan tukemiseen on hyvä kiinnittää jatkossa huomiota jo talousarvion valmisteluvaiheessa.

Tamperelaisille nuorisoyhdistyksille tehdyn kyselyn mukaan toiminta-avustusprosessi koettiin selkeäksi ja toiminta-avustuksen hakemiseen käytetty sähköinen järjestelmä koettiin toimivaksi. Ainoastaan liitteiden liittämisen sähköisesti hakemukseen osa hakijoista koki hankalaksi. Jatkossa tulee huomioida, että ohjeet liitteiden jättämiseen ovat selkeät ja tarjotaan myös vaihtoehtoinen tapa (esimerkiksi sähköpostin liite) jättää hakemuksen liitteet. Vantaan sähköinen avustushakujärjestelmä mahdollisti avustusvalmistelijan viestittelyn hakijan kanssa hakuprosessin aikana. Tällainen palvelu nopeuttaa yhteydenpitoa hakijan ja valmistelijan välillä. Tämä tulee pitää mielessä, kun Tampereen kaupungin sähköistä avustuksen hakujärjestelmää tulevaisuudessa kehitetään.

Korona-ajan takia ei toiminta-avustusinfoja yhdistyksille ole voitu järjestää, mutta jatkossa on hyvä muistaa toiminta-avustushakuinfojen järjestäminen erityisesti uusia hakijoita varten. Mikäli infoa ei voida järjestää, tulee kaupungin nettisivuilla olla selkeät ohjeet toiminta-avustuksen hakemisesta ja hakulomakkeen täytöstä. Nettisivuilla tulisi olla myös selkeästi eri toiminta-avustuskokonaisuuksien vastaavien työntekijöiden yhteystiedot, mikäli hakijoilla ilmenee kysyttävää avustuksista tai itse hakuprosessista. Lisäksi kaupungilla olisi hyvä olla muutamia fyysisiä infopisteitä toiminta-avustushakuajan (tammikuu) puitteissa, joista saisi apua ja opastusta toiminta-avustuksista sekä itse hakemisesta. Toiminta-avustusten hakuaika tammikuussa koettiin pääosin hyväksi, joten hakuajan muutokselle ei ole tarvetta.

Tampereen kaupungin toiminta-avustusten valmistelu perustuu eri toiminta-avustuskokonaisuuksien arviointikriteereihin, joiden pohjalta avustusvalmistelija tekee esityksen lautakunnalle. Avustuskriteerit on lautakunnan hyväksymiä ja niitä tarkastellaan tarvittaessa vuosittainen ennen seuraavan hakuajan alkua. Nuorisoyhdistysten toiminta-avustusten arviointikriteerit ovat pysyneet samana jo usean vuoden ajan ja lautakunta on tehnyt vain pieniä päivityksiä näihin kriteereihin. Turun kaupungin nuorisolautakunta määrittelee avustamisen painopisteet useammalle vuodelle. Painopisteet määrittelemällä voi lautakunta painottaa avustamisessaan paremmin kulloinkin tärkeänä pitämiään asioita. Avustamisen painopisteiden määrittelemistä olisi nuorisoyhdistysten toiminta-avustuksissa olisi hyvä kokeilla.

Avustuskriteereistä päätettäessä olisi hyvä käydä lautakunnassa lähetekeskustelu ennen avustusesitysten tuomista lautakunnan käsittelyyn. Keskustelun voisi käydä esimerkiksi toiminta-avustusten päättämistä edeltävässä lautakunnassa. Lähetekeskustelu auttaa toiminta-avustusvalmistelijoita hakemusten arvioinnissa. Lähetekeskustelun pohjalta tuodaan varisnainen avustusesitys seuraavaan lautakunnan kokoukseen. Myös tällainen käytäntö oli käytössä Turun nuorisolautakunnassa.

Toiminta-avustusten valmistelu on aikaa vievää ja hidasta valmistelijalle. Avustettavat summat vaihtelevat eri avustuskokonaisuuksissa suuresti. Esimerkiksi vuonna 2020 nuorisojärjestöille maksetuista toiminta-avustuksista suurin maksettu avustus oli 62 500 euroa ja pienin 200 euroa (Tampereen kaupunki 2020b). Tavoitteena tulee olla, ettei alle 500 euron avustuksia maksettaisi toiminta-avustuksista, vaan näille pienimmille avustuksille löydetään ketterämpi avustusmuoto esimerkiksi tuotantotuki. Tuotantotuen avustamisen kriteereitä tulee tarkastella uudelleen, jotta tämä on mahdollista.

Vantaan avustustiimin ja Turun avustusmatriisin mukaisesti avustuskäsittelijöiden yhteistyöelin keskittää yhteistyötä avustusvalmistelijoiden kesken sekä parantaa tiedonkulkua eri avustuskokonaisuuksien välillä. Kaupunkitasoinen avustustoiminnan koordinointi ja vastuuhenkilöiden nimeäminen eri yksiköistä on tärkeää. Toiminta-avustusten yhteiskehittäminen, yhteiset ohjeet ja yhteinen haku selkeyttää prosessia niin hakijoille kuin valmistelijoille. Tampereen kaupungilla yhteistyötä tehdään tiiviisti hakuajasta valmisteluun ja aina lautakunnan kokoukseen saakka. Tämä käsittää ajanjakson tammikuusta maaliskuuhun. Myös tämän ajan ulkopuolella valmistelijoiden tulee kokoontua avustustoiminnan yhteiskehittämisen merkeissä. Toiminta-avustamisen mallia ja tapoja olisi hyvä tarkastella kaikkien avustuskokonaisuuksien näkökulmasta. On selkeää, että toiminta-avustuksilla avustuskokonaisuudesta huolimatta on samat hakuajat ja -tavat. Tämä voidaan myös selkeästi viestiä yhdistyksille.

Tampereen kaupungin strategian mukaan kaupunki tukee yhteisöjen syntymistä ja toimintaa tarjoamalla niiden käyttöön tilaa, tietoa, neuvontaa ja ohjausta, verkostoja sekä uusia teknologioita ja toimintamalleja (Tampereen kaupunki 2017). Strategian käytännön toteutumisen arviointi on hankala. Arvioinnin avuksi voisi laatia kriteeristön, jonka kautta tätä strategian toteutumista voisi arvioida. Apuna arviointiin voisi käyttää Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n (2019) luomaa ”Järjestöpostiviinen kunta on hyvinvoinnin tuottaja!” -tarkastuslistaa. Listalla on kysymyksiä kumppanuuteen, tiloihin, avustamiseen ja viestintään liittyen. Tähän malliin pohjautuen Tampereen kaupunki yhdessä yhdistysten kanssa voisi laatia oman järjestöystävällisen kunnan kriteerit. Tällaista tehtävää voisi suunnitella yhdessä Järjestöedustamon kanssa.

Nuorisoyhdistyksille tehdyn kyselyn perusteella on selvää, että yhdistyksillä on tarve laajemmalle yhteistyölle nuorisoyhdistysten kesken sekä kaupungin kanssa. Vantaan nuoriso- ja varhaisnuorisojärjestöjen yhteistyöelin Vanny Ry on hyvä esimerkki toimivasta yhteistyöstä kaupungin ja nuorisojärjestöjen välillä. Myös Turussa nuorisojärjestöt ovat alkaneet yhdistyä omaksi yhteistyöelimeksi. Toimenpide-ehdotuksena on nuorisoyhdistysten kutsuminen koolle ja yhteistyön konkreettisen suunnittelun aloittaminen. Nuorisopalvelut toimii luontaisesti yhteistyötapaamisesta vastaavana tahona.

Avustustoiminnan kehittämistyön painopiste on hyvä siirtää hallintolähtöisyydestä kuntalaisiin eli asiakkaisiin. Asukasosallisuus on asiakkaan ottamista mukaan palveluiden järjestämistävän suunnitteluun (Leemann ym. 2016). Yhdistyksille on hyvä tarjota mahdollisuus osallistua avustustoiminnan kehittämiseen. Matthiesin (2013) mukaan asiakasosallisuus parantaa palvelujen laatua. Vaikka tarve toiminta-avustuksen kehittämisen on lähtenyt työntekijöiltä (kehittäjä-

työntekijä). On tärkeää, että yhdistystoimijoita osallistetaan ja heitä kuullaan avustustoiminnan kehittämisessä. Osallisuuden kokemusta voidaan kokea yhteisön toimintaan osallistumisessa, yhteisöön kuulumisesta ja omasta merkityksestä yhteisön jäsenenä (Kiilakoski ym. 2012, 15). Nuorisoyhdistysten ollessa kyseessä tähän tehtävään voisi osallistua tuleva nuorisoyhdistysten yhteinen toimielin.

Mäenpään ym. (2021) mukaan avustustoimintaa tulisi rohkeasti kehittää kunnissa kohti osallistuvaa avustustoimintaa, jolloin avustusten hakijat otetaan mukaan myös avustuksista päättämiseen. Vaikka kuntakentässä tähän on vielä matkaa muun muassa poliittisen päätöksentekojärjestelmän vuoksi, tulisi kunnissa rohkeasti tutkia, kehittää ja kokeilla myös tätä osallistavampaa avustusten myöntämistapaa.

Tamperelaiset nuorisoyhdistykset käyttävät toiminnoissaan kaupungin omistamia tiloja ja kyselyn mukaisesta tarvetta tilojen käyttämiseen on myös jatkossa. Näin ollen osa yhdistyksille maksetusta toiminta-avutuksesta palautuu takaisin kaupungille yhdistyksen maksamana tilavuokrana tulevaisuudessa. Tilojen tarkka tarve tulisi selvittää. Selvitystä ja toimenpiteitä varten tulisi perustaa yhteistyöryhmä, jossa kaupungin edustajat ja tiloja tarvitsevat yhdistykset voisivat miettiä asiaan konkreettisen ja toimivan ratkaisun. Tampereella voisi kokeilla Turun mallin mukaista tapaa, jossa yhdistykset voivat käyttää ainakin nuorisopalveluiden tiloja veloituksetta oman toiminnan ulkopuolella. Tilojen veloituseton käyttö huomioitaisiin vuosittain yhdistykselle maksetussa toiminta-avustuksessa. Laajempi selvittämisen kohde on voisiko kaupunki tarjota yhdistyksille muutakin kuin taloudellista tukea (avustuksia) ja tiloja toimintaan. Tällaista tukea voisivat olla esimerkiksi viestintään liittyvät asiat.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Opinnäytetyö on osa laajempaa kokonaisuutta, jossa kehitetään Tampereen kaupungin kansalaistoimintaa. Yksi kehittämisen kohde on kaupungin avustustoiminta. Tämä kehittämisen tarve lähti kansalaistoiminnan ja kumppanuuden työryhmästä sekä toiminta-avustusvalmistelijoilta. Nuorisoyhdistysten toiminta-avustusprosessia ei ole kehitetty useaan vuoteen ja avustamisen mallia sekä tapoja on hyvä säännöllisesti tarkastaa. Tämän kehittämistyön tarkoituksena oli tarkastella nuorisotyön toiminta-avustuskokonaisuuksia hakijoiden näkökulmasta sekä vertailemalla hakuprosesseja ja -käytäntöjä Turun ja Vantaan kaupunkien vastaaviin toiminta-avustuskäytäntöihin. Opinnäytetyön tavoitteena oli tarkastella toiminta-avustusprosessia, nuorisoyhdistysten yhteistyötä ja toimitiloihin liittyviä tarpeita.

Tiivistettynä tämän kehittämistyön pohjalta nousseet toimenpide-ehdotukset nuorisoyhdistysten avustustoimintaan ovat seuraavat:

1. Toiminta-avustuksen hakuprosessi koettiin pääosin toimivaksi. Huomiota tulee kuitenkin kiinnittää hakuohjeiden selkeyteen sekä hakutiedon saatavuuteen.
2. Toiminta-avustusten tarkempien painopisteiden määrittäminen vuosittain lautakunnassa. Lautakunnassa käydään vuosittain keskustelu avustamisen painopisteistä.
3. Toiminta-avustusten painopisteenä toimivien määrällisten kriteerien ohjeistus tulee tarkentaa selkeämmäksi.
4. Tuotantotuen kehittäminen matalan kynnyksen avustamiseksi toiminta-avustuksen rinnalle. Uudistetaan tuotantotuen hakemiseen liittyvä ohjeistus sekä hakukriteerit.
5. Avustustoiminnan kaupunkitasoinen koordinointi ja ympärivuotinen yhteistyö avustusvalmistelijoiden kesken.
6. Nuorisoyhdistysten yhteistyö aloitettava.
7. Avustustoiminnan kehittämistyön painopiste hallintolähtöisyydestä kuntalaislähtöisyyteen. Yhdistyksille tarjotaan mahdollisuus osallistua avustustoiminnan kehittämiseen.
8. Selvitettävä käytäntö, kuinka osa toiminta-avustuksesta voidaan myöntää tiloina.

Kaupungin kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen työryhmä kehittää avustustoimintaa kaupunginlaajuisesti. Työryhmän jäsenenä esittelen tämän kehittämistyön tulokset ja toimenpide-ehdotukset työryhmälle. Lisäksi toimenpide-ehdotukset esitellään nuorisopalveluiden kehittämistiimille.

Osana omaa työtäni nuorisopalveluissa lähdän kehittämään nuorisoyhdistysten kanssa yhteistyöelintä, joka vastaa näiden yhdistysten tarpeisiin. Kehittämistyötä tehdään yhdessä osallistaen ja yhdistysten tarpeita kuunnellen. Nuorisopalvelut toimii tämän toiminnan mahdollistajana.

Jatkossa oli tärkeää avata toiminta-avustuksiin läheisesti liittyen tuotantotukien avustamisen kriteereitä, jotta näistä avustusmuodoista saadaan paremmin ja ketterämmin yhdistyksiä sekä työryhmiä palvelevia. Nuorisotoiminnan tuotantotukien päivittäminen on hyvä aloittaa mahdollisimman pian, jotta toiminta-avustusprosessia saadaan kevennettyä etenkin pienten toiminta-avustusten (alle 500 euroa) hakijoille.

Vantaan, Turun ja Tampereen kaupunkien avustamisen käytännöt ovat hyvin lähellä toisiaan. Jatkossa olisi hyvä hyödyntää eri kaupunkien osaamista yhteiskehittämällä laajemmin avustustoimintaa valtakunnallisesti. Jatkokehittämissuunnitelmaksi on toiminta-avustuksen vaikutusten arviointiin panostaminen. Voisiko yhteiskehittämällä tuottaa menetelmän tai kriteeristön, jolla tätä toiminta-avustusten vaikuttavuutta ja merkitystä voisi arvioida tulevaisuudessa arvioida? Kehittämisen kohteena voisi myös olla hallintopainotteisesta kehittämisestä ja toiminnasta siirtyminen kuntalaislähtöisempään avustustoimintaan.

Omaehtoisen toiminnan tukeminen kuntasektorilla lisääntyy. Kunnat eivät enää järjestä kaikkea toimintaa omana toimintanaan, vaan voivat etsiä kumppaneita ja tukea yhdistysten tekemää toimintaa entistä enemmän. Kuntakenttä elää jatkuvassa muutoksessa. Kolmannen sektorin eli yhdistystoiminnan rinnalle on noussut neljäs sektori eli kansalaisten itseorganisoima toiminta. Jatkossa myös neljännen sektorin tukemista tulee laajasti miettiä yhdistysten toiminnan tukemisen rinnalla koko kuntakentässä. Laajasti ja rohkeasti avustustoimintaa kehittämällä voivat kunnat jatkossa määrittää, mitä ja ketä halutaan avustamalla aktivoita ja mitä koko avustustoiminnalla tavoitellaan.

LÄHTEET

- Eskola, Jari & Lätti, Johanna & Vastamäki, Jaana 2018. Teoksessa Valli, Raine & Aaltola, Juhani (toim.). Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1: Metodien valinta ja aineistonkeruu: vinkkejä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Isola, Anna-Mari & Kaartinen, Heidi & Leemann, Lars & Lääperi, Raija & Schneider, Taina & Valtari, Salla & Keto-Tokoi, Anna 2017. Mitä osallisuus on? Osallisuuden viitekehystä rakentamassa. Viitattu 22.3.2021. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135356/URN_ISBN_978-952-302-917-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Jäntti, Anni & Airaksinen, Jenni & Haveri, Arto 2017. Osallistuminen julkishallinnon legitimitteettikysymyksenä. Teoksessa Pia Bäcklund & Jouni Häkli & Harry Schulman (toim.) Kansalaiset kaupunkia kehittämässä. Tampere: Tampere University Press.
- Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry. 2019. Järjestöpositiivinen kunta on hyvinvoinnin voittaja!-tarkistuslista kunnille. Viitattu 28.4.2021. <https://thl.fi/documents/966696/1449811/J%C3%A4rjest%C3%B6positiivinen-kunta-on-hyvinvoinnin-voittaja.pdf-correctedByPAVE.pdf/02b72e6e-06c3-48c6-b10f-c92dca756eb7>
- Kiilakoski, Tomi & Gretschel, Anu & Nivala, Elina 2015. Teoksessa Gretschel, Anu & Kiilakoski, Tomi (toim.). Lasten ja nuorten kunta. Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 118. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Kuntalaki 365/1995. Viitattu 22.1.2021. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/kumotut/1995/19950365>
- Leemann, Lars & Hämäläinen, Riitta-Maija 2016. Asiakasosallisuus, sosiaalinen osallisuus ja matalan kynnyksen palvelut: pohdintaa käsitteiden sisällöstä. Julkaisussa: Yhteiskuntapolitiikka 2016:5. Viitattu 26.3.2021. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131350/YP1605_Leemann%26Hamalainen.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Lundström, Susanna 2021. Suunnittelija. Tampereen kaupunki. VS: Avustamiseen suunnatut eurot. Email paivi.niskanen@tampere.fi 24.3.2021.
- Matthies, Aila-Leena 2013. Osallistuminen ja palvelut. Julkaisussa Matthies, Aila-Leena & Rantamäki, Niina (toim.) Hyvinvointitalkoot – Miten kuntalaisten osallistuminen tukee palveluita. Hyvinvointipalvelujen kehittäminen kansalaisosallistumisen ja yhteisöllisyyden pohjalta maaseudulla. Jyväskylän yliopisto, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius & KAMPA-hanke, Kokkola. Viitattu 25.1.2021. <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/40925/978-951-39-5077-4.pdf?sequence=1>
- Mäenpää, Pasi & Faehnle, Maija 2017. Kaupunkiaktivismi – ratkaisuja itseorganisoituvan kaupunkiyhteisön hallintaan. Kvartti 30.5.2017. Viitattu 29.3.2021. <https://www.kvartti.fi/fi/artikkelit/kaupunkiaktivismi-ratkaisuja-itseorganisoituvan-kaupunkiyhteisön-hallintaan>

- Mäenpää, Pasi & Faehnle, Maija 2021. Neljäs sektori: Kuinka kaupunkiaktivismi haastaa hallinnon, muuttaa markkinat ja laajentaa demokratiaa. Tampere: Kustannusosakeyhtiö Vastapaino.
- Nuorisolaki 1285/2016. Viitattu 15.1.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>
- Oikeusministeriö 2005. Kohti aktiivista kansalaisuutta. Kansalaisyhteiskunta 2006 -toimikunnan raportti. Viitattu 28.4.2021. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75819/omju_2005_14_kohti_aktiivista.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritakoski, Jarmo 2014. Kehittämistyön menetelmät. Helsinki: Sanoma Pro.
- Suomen virallinen tilasto 2021. Kuntien avainluvut. Tilastokeskus. Viitattu 26.3.2021. <https://www.stat.fi/tup/alue/kuntienavainluvut.html#?active1=SSS&year=2021>
- Tampereen kaupunki 2006. Hyvä johtamis- ja hallintotapa ja sisäinen valvonta. Tampereen kaupungin hallitus 1.12.2006. Viitattu 15.1.2021. https://www.tampere.fi/tiedostot/h/6Xg0roMBP/Hyva_johtamis-ja_hallintotapa_ja_sisainen_valvonta_-ohje.pdf
- Tampereen kaupunki 2017. Sinulle paras – Tampereen strategia 2030. Tampereen kaupunginvaltuusto, 13.11.2017. Viitattu 21.4.2020. https://www.tampere.fi/tiedostot/s/gMnFtUzmF/Tampereen_strategia_2030.pdf
- Tampereen kaupunki 2019a. Tampereen kaupungin osallisuus- ja yhteisöllisyysmalli 2019. Tampereen kaupunginhallitus 10.6.2019. Viitattu 22.4.2020. <http://tampere.cloudnc.fi/download/noname/%7Ba1cd4b41-53ef-4398-9317-a21375a91e12%7D/3251030>
- Tampereen kaupunki 2019b. Tampereen kaupungin avustamistoiminnan yleiset periaatteet. Kaupunginhallitus 25.11.2019. Viitattu 29.3.2021. https://www.tampere.fi/tiedostot/c/bKbVupKzD/Liite_Kh_25.11.2019_Avustustoiminnan_yleiset_periaatteet_paivitys_2019.pdf
- Tampereen kaupunki 2019c. Tampereen kaupungin sivistys- ja kulttuurilautakunnan toiminta-avustusten arviointikriteerit. Sivistys- ja kulttuurilautakunta 24.10.2019. Viitattu 11.4.2020. https://www.tampere.fi/tiedostot/f/Nlbur8UMN/Sivistys-ja_kulttuurilautakunnan_myon-tamien_toiminta-avustusten_arviointiperusteet_sikula_24.10.2019.pdf
- Tampereen kaupunki 2020a. Hiilineutraali Tampere 2030 tiekartta. Viitattu 24.4.2021. https://www.tampere.fi/tiedostot/h/k63zEwnY3/Hiilineutraali_Tampere_2030_tiekartta.pdf
- Tampereen kaupunki 2020b. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan pöytäkirja 19.3.2020. Viitattu 15.1.2021. https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Sivistys_ja_kulttuurilautakunta/Kokous_1932020
- Tampereen kaupunki 2021a. Tampereen kaupungin organisaatio 2021. Viitattu 15.1.2021. <https://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/organisaatio.html>
- Tampereen kaupunki 2021b. Masseista mahiksia -lasten ja nuorten toimintaraha. Viitattu 24.4.2021. <https://www.tampere.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuorten-tampere/jarjesta/masseista-mahiksia.html>

- Tampereen kaupunki 2021c. Järjestöedustamo. Viitattu 8.2.2021. <https://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/paatoksenteke/osallistu-ja-vaikuta/vaikuttamiskanavat/jarjestoedustamo.html#jarjestoedustamontehtavat>
- Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampere: Tampere University Press.
- Turun kaupunki 2016. Avustuksia koskevat yleiset ohjeet. Turun kaupunginhallitus 4.4.2016. Viitattu 18.1.2021. https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//avustuksia_koskevat_yleiset_ohjeet.pdf
- Turun kaupunki 2019a. Nuorisolautakunnan pöytäkirja 29.8.2019. Viitattu 11.3.2021. <https://ah.turku.fi/nuoriso/2019/0829007x/3946825.htm>
- Turun kaupunki 2019b. Ohje nuorisolautakunnan avustuksista. Nuorisolautakunta 20.2.2017, päivitetty 29.08.2019. Viitattu 18.1.2021. https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/nuorisolautakunnan_avustusohje_0.pdf
- Turun kaupunki 2020. Nuorisolautakunnan pöytäkirja 30.01.2020. Viitattu 18.1.2021. <https://ah.turku.fi/nuoriso/2020/0130001x/4030976.htm>
- Tuulaniemi, Juha 2011. Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum.
- Vantaan kaupunki 2017. Avustustoiminnan yleiset myöntämisperiaatteet. Vantaan kaupunginhallitus 11.12.2017. Viitattu 18.1.2021. https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/136816_Avustusten_ja_apurahojen_yleiset_myontamisperiaatteet_voimassa01012018alkaen.pdf
- Vantaan kaupunki 2018. Nuorisotoimintaan myönnettävien avustusten myöntämisperiaatteet. Viitattu 18.1.2021. https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/143523_Nuorisotoimintaan_myonnettavien_avustusten_myontamisperiaatteet_2018.pdf
- Vilka, Hanna 2015. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Virolainen Jutta 2015. Kulttuuriosallistumisen muuttuvat merkitykset. Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissätiö Cuporen verkkojulkaisuja 26. Viitattu 25.4.2021. https://www.cupore.fi/images/tiedostot/kulttuuriosallistumisenmuuttuvatmerkitykset_000.pdf
- Yhdistyslaki 26.5.1989/503. Viitattu 29.3.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503#L2P8>

HAASTATTELUT

Kari-Granfors, Outi 2020. Kaupunginsihteeri. Turun kaupunki. Tampereen ja Turun kaupungin avustusyhteistyöpalaveri. Teams-etäyhteys 12.6.2020. Tampereen kaupungin kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen työryhmä.

Petäjaniemi, Joonas 2020. Toiminnanjohtaja. Turun kaupungin nuorisopalvelut. Teams-etäyhteys 12.6.2020. Haastattelija: Päivi Niskanen.

Rusanen, Leena 2020. Yhteisten palvelujen päällikkö. Vantaan kaupunki, kaupunkikulttuurin toimiala. Tampereen ja Vantaan kaupungin avustusyhteistyöpalaveri. Teams-etäyhteys 8.5.2020. Tampereen kaupungin kumppanuuden ja kansalaistoiminnan tuen työryhmä.

Saarenpää, Taina 2020. Verkostopäällikkö. Vantaan kaupungin nuorisopalvelut. Teams-etäyhteys 20.5.2020. Haastattelija: Päivi Niskanen.

LIITTEET

LIITE 1: Saate kyselyyn 11.5.2020

Nuorisotyön toiminta-avustusta hakeneet yhdistykset

Arvoisia vastaanottaja!

Tämä kysely lähetetään kaikille vuonna 2020 nuorisopalveluiden toiminta-avustushaussa mukana olleille yhdistyksille.

Vastaamalla oheiseen kyselyyn pääsette vaikuttamaan avustustoiminnan (toiminta-avustus, tilat) kehittämiseen sekä yhteistyöhön niin kaupungin kuin muiden nuorisojärjestöjen kanssa. Ilman teidän kokemuksia tätä kehittämistyötä on haastavaa tehdä eli teidän kokemukset näistä asioista on tärkeitä.

Kyselyn toimeksiantajana on Tampereen kaupungin liikunta- ja nuorisoyksikkö. Kysely on osa *Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden toiminta-avustusten kehittäminen* -opinnäytetyötä, joka teen Humanistiseen ammattikorkeakouluun. Opinnäytetyöhön tulee toimenpide-ehdotuksia, joilla nuorisojärjestöjen toiminta-avustuksia, tiloja ja yhteistyötä niin kaupungin kuin muiden nuorisojärjestöjen kanssa kehitetään. Nämä toimenpide-ehdotukset ovat osa laajempaa Tampereen kaupungin kansalaistoiminnan kehittämistä, jossa olen mukana työni puolesta nuorisotyön edustajana.

Kysely lähetetään sähköpostitse kaikille vuonna 2020 nuorisopalveluiden toiminta-avustushaussa mukana olleille yhdistyksille. Kysely on avoinna 11.-31.5.2020.

Kyselyyn vastataan anonyymisti eikä vastaajista kerry henkilökisteriä. Vastauksia käsitellään luottamuksellisesti eikä niitä luovuteta kolmansille osapuolille.

Kyselyn vastaamiseen kuluu aikaa noin 10 minuuttia.

Kiitos ajastanne!

yhteistyöterveisin,

Päivi Laukamo
johtava koordinaattori
puh. 050 528 7368
paivi.laukamo@tampere.fi

LIITE 2: Kysely vuonna 2020 toiminta-avustusta hakeneille yhdistyksille

Nuorisotyön toiminta-avustukset vuonna 2020: kysely yhdistyksille

1. Mistä nuorisotyön kokonaisuudesta yhdistyksenne haki/sai toiminta-avustusta vuonna 2020?

- Nuorisotyö ja nuorten harrastaminen
- Nuorten yhteiskunnallinen toiminta

2. Voit halutessasi kertoa minkä yhteisön nimissä vastaat kyselyyn. Vastaajien nimiä ei julkisteta millään tavalla.

Yh-
tei-
sön
ni-
mi:

3. Yhdistys haki toiminta-avustusta ensimmäistä kertaa vuonna 2020?

- kyllä
- ei

4. Miten monta vuotta yhdistys on toiminut?

Yh-
dis-
tyk-
sen
ikä:

5. Minkälaista on yhdistyksen toiminta?

- Yhdistys toimii yhden tai muutaman aktiivijäsenen varassa.
- Yhdistyksellä on paljon aktiivitoimijoita ja palkattu työntekijä.

- Yhdistys toimii ammattimaisella pohjalla ja sillä on useita palkattuja työntekijöitä.
- Yhdistys toimii ammattimaisella työotteella ja työllistää useita ihmisiä.
- en osaa sanoa

6. Mikä on yhdistyksen toiminnan taloudellinen koko ja laajuus vuoden 2018 tilinpäätöksessä?

- alle 5 000 euroa
- 5 000 - 19 999 euroa
- 20 000 - 49 999 euroa
- 50 000 - 99 999 euroa
- 100 000 - 199 999 euroa
- 200 000 euroa tai enemmän
- en osaa sanoa

TOIMINTA-AVUSTUSHAKU

7. Toiminta-avustusten hakuaika oli tammikuussa 2020. Miten hakeminen sujui?

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Hakuohjeet oli ymmärrettävät.	☐	☐	☐	☐	☐
Hakulomake (e-lomake) oli selkeä.	☐	☐	☐	☐	☐
Litteet oli helppo yhdistää hakemukseen.	☐	☐	☐	☐	☐
Hakuaika (tammikuu 2020) oli riittävä.	☐	☐	☐	☐	☐
Hakemuksen käsittelyaika on sopiva (päätös maaliskuussa).	☐	☐	☐	☐	☐

8. Kuinka kehittäisit toiminta-avutuksen hakua?

YHTEISTYÖ TAMPEREEN KAUPUNGIN JA MUIDEN NUORISOJÄRJESTÖJEN KANSSA

9. Mikä on yhdistyksellenne tärkein kaupungin tarjoama tuki?

- säännöllisesti haettava raha-avustus (toiminta-avustus)
- tuotantotuki
- kohtuuhintaisten tilojen tarjoaminen
- yhteistyö kaupungin kanssa
- jokin muu, mikä?

10. Saako yhdistyksenne tarvitsemaansa tukea kaupungilta?

11. Minkälaista tukea yhdistyksenne toivoisi kaupungilta?

12. Tampereella toimii useita eri nuorisoyhdistyksiä. Olisiko tarvetta yhteistyölle?

- kyllä

ei

13. Minkälaista nuorisjärjestöjen välistä yhteistyötä yhdistyksenne toivoisi?

TILAT

14. Kuinka suuri osa yhdistyksen toiminnasta järjestetään kaupungin omistamissa tiloissa?

- ei lainkaan
- alle 20%
- 21-40%
- 41-60%
- 81-100%
- en osaa sanoa

15. Minkälaiseen toimintaan yhdistyksenne eniten tarvitsee kaupungin tiloja?

- kokouksiin, toimistotyöhön tai arkistointiin
- säännölliseen harrastustoimintaan, joka edellyttää erityisiä olosuhteita ja/tai varusteiden säilytystä
- yleisölle avoimien tapahtumien, satunnaisten tapahtumien toteuttamiseen

16. Mitä kaupungin tiloja olette käyttäneet vuonna 2019?

17. Mitä muita tiloja olette käyttäneet vuonna 2019?

18. Minkälaiset tilat palvelevat yhdistyksenne toimintaa?

- auditorio tai juhlasali (yli 100 hlö-)
- luentosali (alle 100 hlö)
- messutila tai suuri monitoimitali
- teatteritila (yli 100 hlö-)
- pieni teatteritila
- kokous- tai monitoimitila
- työskentelytila
- omat toimistotila ja kaapit
- sisäliikuntasali tai -halli
- muut sisäliikuntatilat
- urheilukentät

19. Missä tilojen tulisi mieluiten sijaita?

- Toiminnassa on eniten tarvetta lähialueella sijaitseville tiloille eikä tilojen suhteen ole erityisiä vaatimuksia.
- Toiminta edellyttää tietyn tyyppisiä tiloja tai olosuhteita, joiden perässä ollaan valmiita lähtemään kauemmaksiin.
- Toiminta on tarkoituksenmukaisinta järjestää mahdollisimman laajasti saavutettavassa paikassa esim. keskustan alueella.

20. Olisiko järjestöllänne tarvetta tila-avustukseen osana toiminta-avutustusta? Eli osa maksettavasta toiminta-avustuksesta annetaan järjestölle tilana.

- kyllä
- ei

